

308660

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2,

జెన్న పట్టణము 1915 నంబరు నెల 16 వ తేది గురువారము

NO 220

నంబరు. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర మాగ్గ శిర శుద్ధ దశమిం.

సంచిక ౨౨౦

గాంధర్వ పుట హర్మోనియములు

హిందూస్తాని కరాటక కీర్తనలు తగినట్లుగా ప్రత్యేకము రాయబడినవి.

1 నెం. పుట రూ. 80-0-0

2 నెం. గారంటీ 2 నెం. పుట రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ. పై హర్మోనియములు తృప్తి కరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద రూ. 17-అ మొదలు అనేక యితర హర్మోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేక నే స్వయముగా హర్మోనియం వాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బళ్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటలు సహగలవు విశేషముగా ఖచ్చగున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకును. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగు, రాల్, సన్, హంబర, బ్రయింపు ప్రకల్ప కావలసినవారు మాకు వ్రాయును.

మద్రాసు ప్రోద్దు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 శుభ జన్మయొక్క మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫: 7-30 కు కాకినాడలో పూర్తయి సమీప కచ్చేరికి వెళుటకున్న మోటారు ట్రావిస్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫: 9-40 కు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫: 10 కు బయలుదేరి ౫: 12-30 కు కాకినాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫: 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫: 2-50 కు చాళిషా రాను చేరి, తిరిగి ౫: 3-20 కు అక్కడ బయలుదేరి ౫: 5-0 కు కాకినాడ చేరును. నలుగురు యొక్క మామూలు మోటారు ట్రావిస్టు ప్రత్యేకము వలయుచారికి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నది. శేట్టలేప్పియకోరినవారికి పంపబడును. రంగూను పేరుకలర ఆసగా పలకలు రవునకట్టుక కమ్ములు వగయరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

Telegraphic Address :- Motorcar Cocanada.
The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
COCANADA.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రూ. 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడిమారుడు డయిలమీద మా కంపెనీ పేరు ఎట్టినదికాబో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూడుట కందమై తలచినచో, దప్పు ప్రూఫ్ అను గాను దోహదగలిగి మోటుపనుట దగియుండును. పెట్టెముత లోభాగమున గ్యారంటీచీటి అతికించియుండును. నీమగడిమా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కదు. ఒకరొక్కరును తీయుచునకు తలంపుతో తప్పువ వెలించుచిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనభవంబున దెలియను. ఇదిరక కనేక గడియారములు ఖచ్చయి యొగ్గతా పర్యాయల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున వనేకులు కొని సంపదించినన, పేరుమాటలెందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పొట్టువాపు నెం. 167, మద్రాస్.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినది. దీనిపై నెల 81 వ తేది లోపున కొకసారి కాలుగు రూపులను నిలువగల చూపండుల గొనువారలకు క్యాలండరు ఉచితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.
ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.
అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.
చక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బితో 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము	పండ్ల పొడి	మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.
అమృతాంజనము డిపో,
109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబులెప్పిది, మద్రాసు.
ఈ యాద్యములను క్యాలండరులు కొద్దిపాటు ముద్రింపబడుచున్నవి దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొని యాదాదంకలు గలగూ.

వనోపధి సారసపరిలా

ఇది వనోపధిసారస పరిలా మరయు సకల చర్యకొగములను వాడుకయును. కీళ్లనొట్టు, పాతనా ముత్రపోట్లు, పిరసపట్టు, రక్తవికారములను గలిగించి అన్ని రోగములను దీనివలన నయచును. ఇది చర్యమునకు కాంతినికలిగించును. వాడికంటే పులకు పుష్టినికలిగించును. నెత్తుకు పుష్టినికలిగి వృద్ధి జేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.
కుమ్మకుముందు:- ఇది చర్యమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమునువల్లి (తాగు బుకు ముందు) నాగల్గితైలము వైపునకు ముందు. ఈరెండుకని నెలరోజులకు పరిపూర్ణముండు 5-0-0.
ప్రాప్తి:- వి. డి. సావంత్, గిరజ, పనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగల డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు నరపటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రియత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము, ముఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట యు. ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

కాటోల్ పొడను.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిమిల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టిక 1-కి రూ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

కోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పాదదోలును
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి రూ. 12
బొంబాయి పట్టణములకు చీమలును పడకటిండ్లమును నల్లులను బోలును, పుష్కకేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.
సాలుమంజెట్టు:- టి. హర అందుకో,
16 వైనాబాదు రోడ్డు, మద్రాసు.

నోటీసు.

ది గుంటూరు కాటన్ జ్యూటు అండు
పేజరు మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్డు.

ఇందు మూలముగా సర్వజనులకు తెలియ
చేయునది యేమనగా, యీపైని వుదహరించిన
యంత్రశాలయందు ఆ 1916 సం॥రం 15 జనవరి
తారీఖునుంచి 30 నవంబరు 1916 సం॥రం తారీఖు
తో అంత్యమయ్యే 10½ మాసములకు సంఘము
తయారుచేయుచుకొను హక్కును కంపెనీయొక్క
రిజిస్టరు ఆఫీసువద్ద గుంటూరుకట్టణముందు బాట
సారుల బంగళాకు యెదుట $\frac{1}{1805}$ కవాటసంఖ్యగల
గృహమువద్ద యీనెల 26, 27, 28 తారీఖుల
యందు ప్రతిరోజు మధ్యాహ్నం 3 గంటలు లగా
యతు 6 గంటలవరకు జరుగబోవు బహిరంగమైన
వేలము మూలముగా అమ్మబడును. ఎక్కువపాట
దారుని పేర పాట ఆఖరుతేదియగు 28.12.15
తేది సాయంకాలము 6 గంటలకు కొట్టివేయ
బడును. అనగా ఆయన పాటపైన ఖాయపర్చ
బడును.

సదరు వేలము పాట యీక్రింది షరతులకు
లోబడి పాడబడును.

1. సదరుయంత్రశాలయందు మామూలుగా
పనిచేయుచున్న 50 యాబదిమగములు గలవు.
500 అయిదునందల పానులు తూనికెగల పుట్టెను
గోగునారను సదరు యంత్రశాలయందు సంఘము
గా తయారుచేయుటకు కంపెనీవారికి ఆఖరుపాట
దారు యిచ్చుటకు కంపెనీవారు అంగీకరించు
రేటుచొప్పున అగు మొత్తము పాట మొత్తమై
యుండును.

2. ట్వైలునేత కాకుండా "44x20", "40x29",
"34x28" కొలతలుగల సాదాసంచులును కంట్లా
క్టు సప్లయిచేయు వకటవరకం గోగునారతో
కంపెనీవారు అన్నిఖర్చులను భరించి తయారు
చేయుదురు. కంట్లాక్టు సప్లయిచేయు నార
వి శాఖ పట్టణం ప్రాంతములయందు కంట
తాలూకు శ్రేష్ఠమైన నార గా వుండవలెను
సదరు నారను కంట్లాక్టు తన లేక
తమ ఖర్చులతో ఖరీదుచేసి తూచి కంపెనీవారు
పనిచేయు యంత్రశాలయొక్క హాలునందు వప్ప
గించవలెను. కంట్లాక్టు యంత్రశాలయందు
తయారుచేయబడు సంచులబస్తాలను యేరోజు
కారోజు అనగా ప్రతిరోజు వప్పగించుకొని ఆ
వెంటనే యంత్రశాల ఆవరణమునుండి తీసికొని
పోవలయును.

3. యంత్రములు చెడిపోవడము లేక విరిగి
పోవడము యంత్రములకు అవసరమైన నిలువ
సామానులు, యంత్రపు భాగములు. యూరోపు
నుండి రాకపోవడము పనివాండ్రు సమ్మెకట్టు మరి
యు కంపెనీవారికి అలవడని యితర సంగతులుచే
ఆగిపోవడము గాక ప్రతి మాసమునందు 20
యిరువై రోజులకు తక్కువ కుండా పని చేయు
టకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు.

4. కంట్లాక్టు సప్లయి చేసిన నారతో
సాధ్యమైనంత లాభకరముగా పనిచేయుటకు కంపెనీ
వారు పూనుకొనుచున్నారు. గాని రిస్కు పూచీ
దార్లుకారు.

రద్దును డబ్బుపేకరు అను యంత్రముచే బాగు
పరచి పనిచేయుమని కంట్లాక్టు కోరే యడల
కంట్లాక్టురేటుకు అదనముగా ఛార్జి చేయబడును.
సదరు అదనమురేటు కంపెనీవారి వలన నిర్ధారణ
చేయబడును.

5. యంత్రశాలకు పూర్తిగా పని గలుగు
లాగున అవసరమైన మొత్తపు గోగునారను సప్ల
యి చేయుటకు కంట్లాక్టు పూనుకొనవలెను. ఆ
మొత్తము పరిమితి కంపెనీవారు ముందుగా తెలి
యపరుతురు.

6. కంపెనీవారు తయారుచేయు సంచులను
బస్తాలుగా కట్టుటకు అవసరమైన తాల్లుకంట్లాక్టు
సప్లయి చేయవలెను. బస్తాలు కట్టుటయందు పుప
యోగించు గోనె గడ్డ కంట్లాక్టు యిచ్చు నార
తో కంపెనీవారు తయారు చేయుదురు.

7. ఎక్కువ పాటదారుని పేర పాట ఖాయ
పరచినవెంటనే సదరు కంట్లాక్టు రు 5000-
అయిదువేల రూపాయలను కంపెనీవారివద్ద ధరా
వతు చేయవలెను. సదరు మొత్తము కంట్లాక్టు
షరతు ఆఖరు మాసమునందు అనగా 1916 సం॥
నవంబరు నెల క్రింద చూచుకొనులాగున కంపెనీ
లెక్కలయందు జమకట్టబడును. ఆఖరు పాటదారు
సదరు ప్రకారం రు 5000- అయిదువేల రూపా
యలు ధరావతు చెల్లించుటకు తప్పిపోయ్యేయడల
సదరు కంట్లాక్టుకు గల హక్కును తిరిగి వేలము
పాడగా వచ్చునట్లుమును కంట్లాక్టురువలన నమూలు
చేయబడును.

8. ఎప్పుడైనను మిల్లు పనిచేయుటకు అవసర
మైన గోగునారను సప్లయి చేయుటకు కంట్లాక్టు
తప్పిపోవుటవలన మిల్లు పనిచేయుట ఆపుచేయ
వలసి వచ్చేయడల అట్టి ఆపుదలవలన కంపెనీవారికి
కలుగు నష్టములకు కంట్లాక్టు పూచీదారుడుగా
వుండవలసింది. నష్టము నిర్ధారణ చేయుటలో మిల్లు
ఆపుచేసిన తేదీకి వెనుకటి 20 ముప్పది రోజులలో
తయారు కాబడిన సరకుయొక్క డెయిలీ యావ
శేజుమీద ఏర్పరుచబడును.

9. సదరు కంట్లాక్టు షరతు కాలముతోపున
కంట్లాక్టు సప్లయిచేయు నారమట్టుకు మాత్రమే
పనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నా
రు. కంపెనీవారి సమ్మతిపైన కంట్లాక్టురువలన
ఆక్రమణకాబడిన కంపెనీవారి తాలూకుకొట్టు లేక
కొట్టు లేక నిలువయుంచుకొను స్థలము షరతు
ఆఖరున తక్షణము ఖాళీచేయవలయును.

10. కంట్లాక్టురువలన కంపెనీవారికి డెవీవరి
చేయబడిన గోగునారను సంచులుగా తయారుచేసి
నందుకు అయిన ఖర్చులు అనగా కంట్లాక్టు రేటు
ప్రకారము అయిన ఛార్జి 15 పదిహేనురోజులకొక
తూరి అనగా గత 14 పనునాలుగు దినములకు
అయినఛార్జి పదిహేనవ రోజున కంట్లాక్టురువలన
కంపెనీవారికి యివ్వబడవలసింది. అట్లు చెల్లించుట
కు తప్పిపోయిన యడల తప్పిపోయిన ప్రతిరోజుకు
రోజు 1-కి రు 50/- యాబదిరూపాయలు చొప్పున
అపరాధము కంపెనీవారికి కంట్లాక్టురు చెల్లించ
వలయును.

గుంటూరు. } పైండా-వెంకిటచలపతి.
12-12-15. } లింగమల్లు-రామచంద్రరావు.
శక్తకరీలు అండు బ్రజరథు.

స్త్రీలపాట రామాయణము
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ ప్రణీతము.
వివటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి
ఆనందకరముగానుండు 200 పేజీలుగల గ్రంథము—నెల పుస్త
కము 1 కి, తపాలాకులి సహా ఒక రూపాయ పది పుస్త
కములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము.
పుస్తకములు దొరకకు స్థలము.
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి

BEST SANDAL STICKS (UDUBATTI.)			
Amber	Batti	per seer	Rs. 8, 6, 5, 3, & 2.
Kasturi	"	"	" 3, 2, & 1/8.
Javvaji	"	"	" 4, 3, & 2/8.
Punugu	"	"	" 2, 1/8 & 1.
Panneer	"	"	" 1, & As. 12, 8.
Kasturi billay each	"	"	" 1, & As. 12.
Kesavi	...	...	As. 12.
Hasi	...	...	As. 8, 6, 4.

Apply to :-
WILLIAM & Co.,
High Calss Perfumers.
CHAMARAJAPET,
Bangalore.

సి మెం టు.

గిలింగుహము "చేతి" మార్కు పోర్టండు

సి మెం టు

సరకు విరామము లేంకుడ వచ్చు చుండును.

కొత్తగావచ్చిన లాటులోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా

నైనను గూడ ఎంత సరకు కావలసిన నంతయు వెంటనే ఇయ్య

బడును.

వెలలును వివరములును తెలియగోరువా రిటుల వ్రాయవలెను.

బెస్టు అండు కో., లివింబెడు.

పోస్టుబాకు 63 మదరాసు.

BEST & Co., LTD, MADRAS.

కొచ్చి వ్యవసాయ పరిశ్రామిక ప్రదర్శనము.

కొచ్చి మహారాజగారి యువస్వామ్యము.

ఈ సం 18-వ తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ప్రదర్శనము విశాలాలంకృత ప్రదర్శనశాలలో జరుపబడింది. చాలామంది వచ్చిరి. రాజాగారు రాగానే దినాను బోయకొర గారును ప్రదర్శన సంఘాధ్యక్షులను స్వాగత మొసంగి వేరక వైది యన్నరావశాస్త్రిల గావించిరి. పిమ్మట దినాను గారిలుల నడిపిరి.

ఇది ఆరవ ప్రదర్శనము. మొదలైనది నేడు స్వాగత మొసంగుచున్నాను యాద్రోహియలకు వర్తకమునకు కలిగిన నష్టములను వివరించు ప్రదర్శన మొసకలాలక పోతిమి. గత వత్సరమున పెద్ద రాజాగారు సింహాసనము నుత్తరించిరి. చిన్నరాజాగారు సింహాసన మధిష్ఠించిరి. ఈ తొందరలన్నియు ఆధ్యంతరమునకేగిందని, ఈ సంవత్సరము తొందరలంతరిగినవి. యాద్రోహియల జరుగుచున్న నుచున పరిపాటు చక్కగా జరుగుచుండుటకు నుచు కృతజ్ఞుల ము నస్తుత్యుధర్మముల ప్రయోజనము వారు గా తెల్లమైన ది కాన నిత్యము ప్రత్యేకముగనుచున పనిచేయు. "ఈ జేతమున ప్రదర్శనము లంకింపబడుచున్నది కాదేమి. కనుక ప్రత్యేకము నాణ్యము కాలేదని" యిట్లుంటి కాలివడింది. ఆకాలమునకు సత్య మనియె నా నుభి పాత్ర యుచు కాని. ఇది నుండినపు ఁది చిద్ద ప కు ను గాని పాక క్తి ప కు తుల నితి నికాలకృత్యమున చక్క చేయుటకు సాధనముని నానమృతము. ప్రదర్శనమున సమయోజకములు కావలెన. న కొంతవిద్యా ధికము కొంతమేధాశక్తియునునవలెను. ఇట్టిప్రదర్శనములను చేయునారి యుత్సాహమునబట్టియు చూడ వచ్చినవారి గాని పాక క్తిబట్టియు నవిసమయోజకములగుటయు లేక వివేక మాత్రియలగుటయు తలసింపవలెనని నాతలంపు. హిందూజాత ప్ర కృతసాయదారుల కృషినిధానము గనునింపదగిన శ్రేణు తక్కి విషయములలో నిరంతరములలోని వ్యవసాయదారుల కీడు గాదగినట్టిలా సరికృతములను. ప్రపంచమునన్ని జేతము లలో యిక్కడను కన్నులునుచునకు వరి పంట పండు మున్నుదో ఫలితమైన దీవుల వ్యవసాయక పత్రిక లో వివరింపబడినది. బురులనగా 45 పానుల ఎత్తు, స్పృమున 126 ఇంటి 78, ఈజుల్లు 78, బహున 45, ఆమెకా సంయుక్త రాష్ట్రముల 88, హిందూజాతము 19, ఫలితమైనదీవుల 10. ఈ భేదమునకు కీర్తిస్థానితి భూములసారము మున్నున కారణము లనేక ముండవచ్చును. అయినను హిందూజాత ప్రైతులు తమ భూములను ఫలవంతముగా నొనర్చుట కింకను చాల పనిచేయవలసి యున్నారనుట మాత్రియ నిశ్చయము వీరి కింను ప్రతికూలము లనేకములు గలవు. వీరు నిరంతరమును వీరపురుగులతోను పంటల వ్యాధులతోను పంటలను తినిపావు కీటకములతోను కాలసంబంధములగు బాధలతోను పోరవలసి యున్నది. ఆ పోరాటములలో మేధా శక్తియును ప్రకృతి శాస్త్రమును వీరికొసంగు సాధనముల నన్నిటిని వీరు ప్రాప్తిగా నుపయోగించుకొనవలెను. వీరు బహుకాలమునుండి వచ్చు యన్న అనుభవములూదనే యాధారముగా చేతుల బద్ధ ములను అనుకూలముల భానముల కలిగి యున్నాడు. ఈ భానమును ప్రకృతిశాస్త్ర సహాయమున బలపరచుటయు, అట్టిసహాయమున కలగజేయుటయు పొందుచున్న ఫలితముల ను వీరికిగూడ కనబరచుటకును ఈరీతిగా భూమినింతరకు పంటనియ్యగలదో అంతవరకును వీరికి పంటలబ్ధులకు నటుల చేయుటకును తోడ్పడుటయు మాయముదేక్షము. ఇదివరకు వ్యవ సాయశాఖవారు చేసినపని వివరించుటకు ప్రస్తుతము ఇక ముందు సంస్థానము వారు చేయవలసిన కావినీ మారు గనునింప దగును. వ్యవసాయమునుగూర్చి వివిధ శాస్త్రములను సుదగ్ర ముగచదివి ఆ భానముతో పనిచేసే యనుభవమును గడించినట్టి యుద్వోగి మాకీవును దొరికెను. కాన ఆతికాఖ వ్యవసాయ దారున కధికారము క్త మగునటుల మేముచేయ వలచితిమి. ఇందులకు శాఖ వారి కిది వ్యవసాయ దారులకును నన్నిహిత సంబంధ ముండుటకు కావలసిన సువరణము చే యుటయు. కాన రైతుల కెట్టి యిబ్బందులు కలవో మాకు స్పష్టముగ తెలియింప వలసరము. భూస్థితి ప్రధాన మగు నాటకముగ నుండును. ఒకవో వ్యవసాయ ప్రభుత్వ మనవరములేకనే భూమి వివేకిముగ ఫలితమును మరయుక చొ ప్రయత్నియంతయు విఫలమగును. ఇది ప్రకృతి లక్షణము. కాన పల్లపు సాగుపడి భూములను గూర్చి మొదటి విచారణ

చేసి ఇకను ఎంతవరకు నీటిపారుదల వధికము చేయవలెనో విరివల నలన పాలములకు వస్త్రము కలుగకండుట చేమిచేయ వలెనో నిశ్చయించ వలచితిమి. సంస్థానము వారిచేతవైరవర కీ ప్రయత్నిములు చేయబడును. వ్యవసాయమునకు రైతుల ఋణ బాధ చాల చేరిక గా నున్నది. విస్తారమున కెట్టి మింగు గణ దాతల బారినండి మనము వీరిని కాపాడవలెను. వ్యవసాయాభి వృద్ధికింతకన్న ప్రభుత్వప్రతిభ మేదియు లేదని నా నమృతము ఈ బాధను తొలగించుటకు వ్యవసాయదారుల ప్రయత్నించవలె నని కొందరు నాడియును. ఈ రాజధానిలో మరయుక మూర్త ప్రేక్షకులందలి నాయకుభవమునబట్టిమాదిన వ్యవసాయదారులు ఋణ దాతలకేమైనంతనే భూమియొక్క స్వామ్యమునకు మార చుచున్నాడు. అతనికి వైరమును శ్రద్ధయును క్షీణించి యున్నది. దిగ్భియకలుచున్నది. దానినివిక్రయించి ఋణ బాధనుండి విముక్తుడగుటయే గత్యంతర మగుచున్నది. ఈ పాత్రంతయునూడ రైతులెట్టిసిద్ధిలోనే యున్నానుగాని కొంత వాసిగానున్నాడు. సహకార పరవశింపంపుము రైతులకాధా రముగుచున్నది. గాన సహకారసంఘములభివృద్ధికింకించుట కు సంస్థానము వారునిశ్చయించిరి. సహకారసంఘములవ్యవహారమున కిద్దంతరములేదండ కొన్ని పర్యాయలలో గ్రామసంఘ ములకు వీరు పెట్టుబడి నియ్యవలసింది. ఈ సంవత్సరము గాని ములలో పరిశ్రామిక పాత్రకాల సేర్పరకవలెనని సంస్థానము వారు నిశ్చయించిరి. తిజయ సాంకేతిక పాత్రకాలలో విద్య నభ్యసించి కృతకృత్యులైనవారు కృషిని ప్రారంభించుటకు దొరతనమువారు పెట్టుబడి పెట్టెదరు. వా రాసామ్యము వాయి చాలమీద పెట్టుబడి వసూలుచేయుచును రాఘవక్రమ్మగారిని సంస్థానమువారు ఇంగ్లాండునకు వంపి చర్యముల పరిశ్రమను నేర్పించిరి. అందులకు వ్యయమును సంస్థానము వారి భరిం చిరి కృష్ణగారు ప్రావీణ్యము బడవేకచ్చి. ఈ పరిశ్రమను సాగించుట కవకాశములగున్న కృష్ణగారి ననేయకార్య ము సంస్థానము వారు నియమించిరి. ఆ కార్యకాండ నిర్వహి. ఇందులకు వారతనము వారు ప్రావీణ్యమును విస్తారముగ సహాయము చేసెదవలెనని ప్రజల భావము పెట్టుబడి పెట్టుటకు సాహసించుటన్నాడు. దీనికి కొంతవరకు భవభావ మే కారణము. గతవత్సరమున క్రొత్తగా రెండు బాయంటు స్టామింపెనీ లేర్పడింది. ఇప్పటికి మొత్తము 18 సంఘము లై నవి. వీరిలో కొన్ని నామమాత్రముగా నున్నవి గారి కొన్ని మునుగా పుచ్చే నుండును. సంస్థానము వారికి పరిశ్రామికాభి వృద్ధి యందు గల యాదరము మిగుల తెలియనిదిగాను. కాని ప్రస్తుతము పెద్దయెత్తున వారి నేర్పించుటకు చాలింత భయము కలవకుటలేక. మరయు ఆట్లుచేయుటకన్న ప్రజలారంభించి వానికి సహాయము చేయుటయే యుక్తము గూడ వారు తలపించిరి. నేడు రాజాలిన ప్రదర్శనములలో నిదియే మొద టిది. కాన వెనుకటి వానితో విడితుల దూ గునో లేవో నేను చెప్ప బాలను. గాని యిట్టి లోపముమియునులేదని నేనువింటిరి. ఇందులకు సహాయమున ర్పిన ఆధికారులకు అధికారులకు నేను వందలముల నొసరించి ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుటకు రాజాగారి కోయచున్నాను.

దివానుబోయి రోగగారిటుల సుఖ్యనింపినపిమ్మట రాజాగారు ప్రారంభించును నిలులనుడిసిరి:-

వ్యవసాయక పరిశ్రామిక విషయములకు నాకుగల యభిమానమును, సంస్థానమువారి ప్రజలలోని ప్రాసంఖ్యకుల వారి కిది లాభ కారులను నానమృతమును, తెలుపుచుచేయుట కీయకాశము లభించిండులను నావచాలసంతకము గానున్నది. నవీనస్థితిగతులనుబట్టి సంస్థానముల యభివృద్ధికి వ్యవసాయక పరిశ్రామికాభివృద్ధి యత్యవసరము. ప్రజలసంఖ్య విస్తారముగ హెచ్చినది. ఆ వార పధా యుల యుత్పత్తి గూడ హెచ్చునలెను. కొత్తభూములను సాగుపడి కనకూలముగ చేయుట సులభసాధ్యముగాను. అంతవిషయమై తగిన ప్రయత్నిములు చేయవలసియున్నది. ప్రస్తుతము సాగుపడి భూము లలో ఘన హెచ్చునట్లుచేయుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. ఈ విషయమున సంస్థానము వారు చేయుట సహాయము సంతకు చేసెదరని మిగుల నమ్మియుండవలెను. మిగిలినవారు గూడ సంస్థానము వారి పేరింతురు. అన్నిదేశమున ప్రతి భూస్వామియు స్వంతసేవలకునుగొని వానియభివృద్ధికి యుత్సాహముతో భవము వ్యవహరముయూను. భవితరు

భూస్వామి ఇట్లు పరిశోధకములు చేయుటలను చేదలకు వ్యవ సాయదారుల కెంతలాభమైనదనగలను. హిందూజాతలోని భూస్వామిలు శిష్టు వనూలు చేయుటతోనే తృప్తిపొందెదరు స్వంతసేవలకును స్వంతసేవలకులవారై నవ్యవసాయక పరి శోధకలయందు శ్రద్ధవహించుటలేదు. భవితరులకు వ్యవసాయదారు లెట్టిసేవచేయుటయందు సంస్థానము వారికి సహకారము గాని లేదు. చాలమంది భవితరులు హెచ్చునట్లుచేయుటలేక చాలతక్కువకన్న వచ్చుభూములనుగూడ విస్తారముగ కొనుటయందు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. అట్లుభూములను కొనుటయందు వారువినియో గించు సామ్యము కొద్దిభాగము నైవారు భూములను సార వంతములుగ నొనర్చుటయందు వినియోగింపదగును. పరిశ్రమల విషయమున చేయవలసినది చాలగలదు. ఈ సంవత్సరము గ్రా మములలో కొంతవిద్యను చేపరవలన్న సేర్పరకాల లేవు రుపబడును. ఇది లాభకారులని తోచిన పీఠసంఖ్య వృద్ధిచేయ బడును. పెద్ద పెద్ద ప్రైవటులకుననును సామ్యమును అనవర ము అట్టివానికి పదస్పర విశ్వాససహకారములొకము కొంతగా నున్నది. విద్యా వ్యాప్తి హెచ్చిన కొలది లోకము నివారణ కాగలదు. అది నుడివి శ్రేయశ్రద్ధవ్యమును ప్రారంభించిరి. పిమ్మట శ్రీరాజాగారును సభవారు ఆవరణములొనికి వెలిరి, అచట సంస్థానములలోని ఇతర ప్రదేశములలోను చేయబడిన ట్టియు పండింపబడినట్టియు వస్తువులు ప్రదర్శింప బడినవి. వ్యవసాయ సంబంధముల వస్తువులు హెచ్చుగా నుండెను. వ్యవసాయ శాఖవారు సేవవాడు సంస్థాన ముందు అనేక పోట్లపండింపబడు ననేక రకముల వరిని తెలు దిగులకు ప్రదర్శించిరి. వైద్యములు చిత్తూరునుండియు చొవీరానుండి యు గూడ వచ్చినవి. కొబ్బరికాయలును కొబ్బరికి సంబంధించిన వివిధవస్తువులను ప్రదర్శించబడినవి. ప్రదర్శనశాలకొబ్బరి చెట్టుకు సంబంధించిన వస్తువులతోనే చేయబడినవి. ఎరువులు చాలింకములుమాపబడినవి. వ్యవసాయ ప్రయత్నములూదగిన విగా నుండెను. చొవీరా సేవనుండిచ్చి చెరువుగడలు ఆక ర్షకములుగ నుండెను. అదేవులలోని వస్తువులు విస్తారముగ మాపబడినవి. అదేవుల శాఖవారే వానినన్నిటిని పోగుచేసిరి. అనేకరకముల కలపమాపబడినవి. తేకు కొబ్బరికాయ మున్ను నవి మాపబడినవి. పరిశ్రమల సంబంధమున సేవబట్టి కొబ్బరి వారికొట్టె కంచుపాత్రలు చదురులు మాపబడినవి. సితారాం నేరవాళివారి సంఘమువారు అనేకరకముల బట్టలును కొన్ని కొన్ని మామలను కలిగినట్టియు బూటకొన్ని పనిచేయు నట్టియు చేతచిగులులను వర్ణించిరి. పోగానూరు వెంకుల కొర్రావరములను వెంకులను ఇటుకలను కుండకూరలను ఇతరవస్తువులను ప్రదర్శించిరి పారిశుధ్య సాంకేయములను ముడి గృహములగూడ వారు ప్రదర్శించిరి. ఈ సంఘమువారు కేవలము దేశీయలేయెనను వీరివస్తువులు సామ్యములచేసిన వస్తువులతో తీసి పోకుండెను. జరి బట్టలు బంగారు జరీబుటాలు చేయబడిన బట్టలు, తెలు మున్ను అల్లిక నూది కట్టుపనులు అనేక రక ములుగలవి ప్రదర్శింపబడినవి. వీరిని ప్రదర్శనమునకు వచ్చిన శ్రీలు చాల కొనియాడిరి. కృష్ణయ్యపాత్ర లనేక రకములు మాపబడినవి. కర్రమీదను దంతము మీదను నగిషీరములు మాపబడినవి. పి. జే. చేయన గారు నీటింకలతోను మానె రంగులతోను వాయబడిన చిత్రితవులను ప్రదర్శించిరి. అమ్మ గారుగూడ కొన్ని చిత్రితవులను ప్రదర్శించిరి. అమ్మగారు కొచ్చి సంస్థానములొనివారు ప్రస్తుతము బొంబాయిలో నున్నారు అనేక రకముల కొప్పు వెండలకు పిట్టలు మాప బడినవి. వస్తువులను పుష్పములను వారుగా ప్రదర్శించబడ లేదు. ఈ ప్రదర్శనక సంఘాధ్యక్షులగు టి. వి. కస్తూరి రంగ య్యగారును ప్రశంసకు పాత్రులైరి. 22వ తేదీ వరకును ప్రదర్శనము జరుగును. 17వ తేదీ రాజాగారు బహుమతుల నిత్తురు. పిమ్మట విద్యాధ్యయములు జరుగును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటిసు.

చెన్నపురి నగరమున మ్యునిసిపలు సరిహద్దు లో కొలాయిల ననుర్చుట మున్నగు పనులను చేయుటకు కోడంబాకము కాపురస్తుడగు టి. జనార్దనము పిల్లకు 1904 వ సంవత్సరపు మూడవ మ్యునిసిపలు చట్టమునందలి 190 వ సెక్షను ప్రకార మియ్యబడిన లై సెన్సు రెన్సుచేయబడినదని ఇందుమూలముగా తెలియవరచడమొనరి.

మదరాసు కార్పొరేషను
రిఫరెనుండరము పనులకాఖ
చెన్నపురి, 8-12-1915.

జే. సి. మొలసి,
ప్రెసిడెంటు.

సవాళిరవ్యయగారి ఊపవాక్యమునను
ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు సవాళిరవ్యయగారు
తమ యువవాక్యములతో సప్తమి దేశకాల పాత్రనిధేయములను
గణించక, సుకవ్యయంపగలదను విషయమును గురించి కొంతగడి
ముచ్చటించిని తమకాత, తానొత్పత్తియగు దాని కారణములను
తాగడతలములను, వానిని వివరింపజేయు మార్గములు మున్ను
గు విషయములన్నియు మహాభాగ మూర్తియగు నీశ్వరుని
యందే వికస్యమై, మున్నవి. ఈ సందర్భములలో జ్ఞానవంతు
లగు కొందరు స్వలాభాపేక్షచే నితరులకు తమ విజ్ఞానమును
నొనగించిన యెడల, తమ ప్రతినిధిని తమ జీవనోపాధికిని భంగ
ము కలుగునని, తమ కాస్త్రజ్ఞానంతయు తమ స్వాస్థ్యతము
కనే భావించి ఇతరులకు తెలియనియగుండ జేయుట చాల
యధ్యక్షులు. ఇటీవలి వారు కొందఱిట్టి భయములతో గుంటుచే మన
పూర్వ కాస్త్రములయొక్క కీర్తి మాటుపడెను. ఇందుచేత
చక్క, శుభ్రతము, అష్టాంగ స్వాధ్యయము మున్నగు ఆయుర్వేద
వైద్యగ్రంథాల లీలాటికి ఆరాదాణ నిధిలో పడిపోయినది.
తమకాత నీ కిద్ధాంతలలనే మన మహమ్మదీయులు తిరుగ
కనిపెట్టి వానిని యూనానా వైద్యమువలెగమింపజేసిరి. అన
రలులుజనుబిద్దుల సాహేబుగారు, యూనానా వైద్యము
నందు ప్రవీణులు. శస్త్రము; ద్రవము; క్రిమిసంహారము ము
న్నగు వానికి సంబంధించిన కాస్త్రమును పాశ్చత్యులు తిరిగి
పరిశీలించి నీ కిద్ధాంత సాశాస్త్రవైద్యమును విరసించ
తగదు. తనవారతమును ఆయుర్వేదమునందున్న ఆభిమానమును
గురించి తెలియజెప్పి తాగడము నుదరదని సాశాస్త్రవైద్యము
నదలిపెట్టిన సమ దుమార్తెను బరహంపురములలోని ఒక ఆయు
ర్వేద వై్యుని నియ్యింపజేసినది ము నుదరిరి.

THE GREAT WAR.

Submarine Menace: Measures by Allied Admiralties.

BULGARS ON GREEK FRONTIER: AN INTERESTING SITUATION.

Monastir to be Bulgaria's Property.

RECENT FIGHTING: BULGARIANS ADVANCE IN WAVES.

FRENCH 75's DO FEARFUL EXECUTION OF BULGARS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Post-War Problems.

Official Statements.

LONDON, December 15.

In the House of Lords, Lord Parker drew attention to the post-war problems attending the return of soldiers to industrial pursuits.

Lord Greve said he recognised the seriousness of the matter, but deprecated emigration as a remedy. The limitation of the employment of women was an extremely difficult question, and would require careful and sympathetic handling. Some three million men and women were engaged on war work. The Board of Trade was collecting material for the consideration of the problems involved.

Lord Newton, speaking for the War Office, said that it was already considering the problems. Demobilisation would be gradual, and the following measures were proposed for soldiers relieved from service at the end of the war:—Working furlough on full pay and separation allowance for a month, travelling warrants, right to home war service gratuities, unemployment insurance for a year, and assistance in obtaining employment.

A General Election in Britain.

Premier's Statement.

LONDON, December 15.

In the Commons Mr. Asquith emphasised that Government only maintained secrecy when it was absolutely essential. He declared that an election at present would be a national calamity (cheers). But the Government was not inflexibly wedded to the precise period of one year mentioned in the Bill and was prepared to consider reasonable suggestions for alteration of the term.

The Submarine Menace in Mediterranean.

Effective Measures by Allied Admiralties.

LONDON, December 15.

MALTA.—Measures taken by the British, French and Italian Admiralties for dealing with the submarine menace in the Mediterranean have apparently been very effective, as not a single mishap to shipping has been reported during the last ten days, although sailings and arrivals have been undiminished.

Another British Steamer Sunk.

LONDON, December 15.

The British Steamer "Orteric" has been sunk. Two Chinese were killed.

German Seaplane Felled.

by British Aeroplane.

LONDON, December 15.

The Admiralty announces that Flight Sub-Lieut. Graham, with Flight Sub-Lieut. Ince as observer, was patrolling the Belgian coast yesterday afternoon when he sighted and chased a large German seaplane. After a severe engagement the German seaplane was hit and fell. It burst into flames before reaching the water and exploded at the moment of striking the water. No trace of pilot or passenger could be found. Graham's aeroplane was severely damaged by machine gun fire and fell into the sea. Both officers were rescued.

The British Losses.

LONDON, December 15.

In the House of Commons Mr. Chamberlain said that in the battle of Otosiphon 643 British were killed, 3,330 wounded and 594 missing. He believed that during the retreat the losses were less than three hundred. Some reinforcements had already arrived. He eulogised, amid cheers, the military quality of the troops, both British and Indian. The condition of wounded was most satisfactory.

German Military Prisoners in the United Kingdom.

LONDON, December 15.

Mr. Tennant announced that the total German military prisoners in the United Kingdom were 21,205.

Alien Enemies in Hongkong.

Statement by Mr. Bonar Law.

LONDON, December 15.

Mr. Bonar Law stated that the question of the desirability of removing alien enemies who had been interned in Hongkong was being considered very carefully by the Secretary of State, who was in telegraphic correspondence with Hongkong on the subject. Regarding the Government's treatment of German firms in Hongkong Mr. Bonar Law said the enemy firms in the colonies were being treated similarly to those in the United Kingdom. Enemy firms in Hongkong were being liquidated and wound up.

The Chinese Army.

Question in the House of Commons.

LONDON, December 15.

At question time in the House of Commons Lord Robert Cecil said, he had no information whether the Chinese Government was contemplating the engagement of German reserve officers to train the Chinese army.

Unionist Members' Opposition.

LONDON, December 15.

The first meeting of the Unionist members of the House of Commons was held last night, Mr. Chaplin presiding. Sixty members were present, including Sir Edward Carson. It was decided to oppose the Government's Bill extending the life of Parliament, but to limit the opposition to discussion and criticism, as Mr. Bonar Law's name was at the back of the Bill. An effort, however, would be made in committee to reduce the extension to six months instead of a year.

Figures Substantially Better than Expected.

LONDON, December 15.

At a recruiting conference at Downing Street, general satisfaction was expressed at the round figures submitted by Lord Derby. The figures, which are substantially better than were expected, are being reserved for Mr. Asquith's speech on Thursday.

Government and Voluntarism.

LONDON, December 15.

The "Daily Telegraph" has finally come into line regarding compulsion and remarks that the mass of the people clearly intends to provide the men required but will not see married men taken while an appreciable proportion of unmarried unstarred men remain unenlisted. The Government's path is now plain and unencumbered.

Obituary.

LONDON, December 15. The death of Sir William Jardine is announced.

France.

20 Miles of Trenches.

For One Mile of Front.

LONDON, December 15.

A British correspondent with the French armies mentions that on one ten mile section of the front there are 234 miles of trenches and another 46 miles are being dug. The average exceeds 20 miles for each mile of the front.

Allies' Successful Artillery Action.

Good Work of French Air Squadrons.

LONDON, December 15.

PARIS.—A communique says:—The artillery duel has turned to our advantage. Enemy troops and convoys were dispersed and German defences badly damaged at various points on the front. Three French air squadrons, respectively of eleven, twenty-two and twelve aeroplanes, bombed and damaged the railway junction at Mulheim, the enemy establishments at Hauriancourt and the works in Chateau Salin district. A German squadron of five machines was driven off at Chateau Vatin.

News from British Headquarters.

LONDON, December 15.

The Press Bureau issues a despatch from headquarters saying that our artillery to-day bombarded Comencourt, the enemy trenches east of Givenchy and the village of Le Mesnil. Hostile artillery showed considerable activity against our trenches east and northeast of Ypres, to which our artillery vigorously replied. We bombed an enemy trench at Le Touquet, west of the river Lys, with hand grenades last night, causing great confusion. The weather continues cold and bright.

Turkey.

A Bitter Winter.

LONDON, December 15.

Reuter's special correspondent in the Dardanelles says:—The winter has set in prematurely, and a severe blizzard is testing the stamina of the men, particularly the Colonials, many of whom have never seen snow before. Water has poured down into the trenches bringing bodies of Turks and mules. The Turks are in the sorriest plight. The floods drove them out of their trenches, and many clambered on to the parapets, where they were shot. Others perished from the cold as they were not supplied with proper clothing.

Turkish Defences in Dardanelles.

Severely Damaged.

LONDON, December 15.

There is great artillery activity in the Dardanelles. Supplementary reports show that our bombardment on Sunday severely damaged the Turkish defences.

Operations in Mesopotamia.

Artillery Activity.

LONDON, December 13th.

An Official statement says that General Townshend reports artillery actions on the eighth, ninth, tenth, and eleventh December. The enemy made desultory attacks on the ninth and tenth and two more serious attacks on the eleventh. All were repulsed with heavy loss to the enemy. Since the eleventh the enemy has been less active. The attitude of the Arabs is satisfactory. Reinforcements are being pushed forward.

Italy.

Nothing of Importance.

LONDON, December 15.

ROME.—A communique says:—Apart from prolonged bombardment of Italian positions on the Isonzo front to which the Italians effectively replied, there is nothing of importance.

Greece.

Franco-British Co-Operation.

Recent Hard Fighting.

LONDON, December 15.

Reuter's correspondent with Headquarters in the Balkans, telegraphing on the 13th instant, says:—The French, on withdrawing from Strumitza, linked up with the British, and since then combined movements have been carried out with the greatest precision and regularity. During the fighting on the 6th instant, a wounded officer counted seven lines of Bulgarians, advancing in waves, to attack a rocky peak, several thousand men being concentrated over a front of 200 yards. Scarcity of Artillery prevented the British from profiting by the target, but two days later, when a junction had been effected with the French, the Bulgarians attempted similar tactics and were caught by the 75's, which did fearful execution. The French afterwards shelled the village of Dedeli, which was blown to bits, and this inflicted terrible loss on the Bulgarians, who were somewhat hasty in occupying it. The Bulgarians during the remainder of the retirement were not so eager to come to close quarters. Consequently, the Anglo-French casualties were only a few dozens during the remainder of the week, apart from the severe losses in the fighting on the 6th, which, however, numbered under 1,000.

The Allies during the retirement cleared the country of food-stuffs. It was amazing to see soldiers driving herds of cattle and sheep. They regarded the task as a great joke. Meanwhile, reinforcements have been pouring into Salonika. The most recent arrivals are Scottish Regiments, which have created a fine impression.

Salonika Impregnable.

The great semi circle of hills round Salonika has been very strongly fortified, and is regarded as impregnable.

Bulgaria and Greece.

LONDON, December 15.

A conference between the Greek and Allied staffs continues. It has been reiterated that the Greeks will retire if the Bulgarians cross the frontier, but reports from the point where the Bulgarians are threatening to violate Greek territory indicate that the Greeks are moving up with the evident object of disputing their passage.

Bulgarians On Greco-Serbian Frontier.

LONDON, December 15.

SALONIKA.—The Bulgarians have occupied posts formerly held by the Serbians along the Greco-Serbian frontier. Hitherto all is quiet.

It is reported that the Bulgarians intend the violation of the Greek frontier, although Greek troops are moving towards the threatened point.

The French Report.

LONDON, December 15.

PARIS.—A communique says: The retirement of our eastern army continues in perfect order. A Bulgarian attack on our rearguard was easily repulsed. All our contingents are now in Greece. The Bulgarians have not crossed the frontier.

Small German Artillery Detachments with Bulgars.

LONDON, December 15.

SALONIKA.—According to the best available information there are only small German detachments chiefly artillery with the Bulgarians.

Greek Vessels Commandeered.

For Cargoes of Foodstuffs.

LONDON, December 15.

The Greek Government has commandeered all Greek vessels of above fifteen hundred tons at Cardiff and ordered them to proceed to Hampton Roads for cargoes of foodstuffs.

Russia.

Four Million Fresh Troops.

Russia to Resume Offensive in Spring.

LONDON, December 15.

The Montenegrin General Mordunovitch, who was attached to the Russian command for four months said when he was passing through Rome on route for Cetinje that Russia would resume the offensive in spring with four-million fresh troops.

Serbia.

Monastir to be Bulgaria's Property.

German Minister's Declaration.

LONDON, December 15.

A telegram to the "Times" from Salonika says the exclusion of Bulgarians from the administration of

Monastir was a pretence intended to allay Greek suspicions. The mask has now been discarded and the German Minister at Sofia has officially declared that Monastir is the irrevocable possession of Bulgaria. A purely Bulgarian administration is being installed.

EGYPT.

Hostile Arab Force in Egypt.

Routed by the British.

LONDON, December 15.

CAIRO.—It is officially stated that the British have routed a hostile Arab force in the western desert. The British casualties were only sixteen killed and eighteen wounded.

Holland.

Trial of an Editor.

LONDON, December 15.

AMSTERDAM.—The Editor of the "Telegraph" will be tried on the second charge of endangering neutrality.

Persia.

The Disorders in Persia.

Russian Defeat of Rebels.

LONDON, December 15.

TEHERAN.—The Russians have defeated the Persian rebels at Aveh, and are now nearing Hamadan.

A Plot to Assassinate a Minister.

A plot to assassinate the Persian Minister of the Interior has been discovered, and some arrests have been made.

The plot was instigated by pro-German refugees from Kurn.

Austria.

Executions in Austria-Hungary.

LONDON, December 15.

It is reported from Rome that nearly 4,000 civilians had been executed in Austria-Hungary during the war, 800 in Bosnia-Herzegovina and 720 in Bohemia.

Germany.

Germans Taking up Winter Quarters.

LONDON, December 15.

PETROGRAD.—The Germans have evacuated advance trenches in the Drinsk region in order to take up winter quarters.

Kaiser to Visit Belgium.

LAHORE, December 15.

The "Civil and Military Gazette" cable:—LONDON, December 15.—According to the "Echo de Belge" the Kaiser will shortly visit the coast in connection with the scheme for taking Nieuport the key to the Belgian defence of the Yser. The "Central News" mentions Dutch reports that the Crown Prince will temporarily relinquish the Argonne command in order to survey the whole front and assist in the direction of operations.

Zeppelins Explode.

LONDON, December 15.

COPENHAGEN.—It is reported that a New Zeppelin stationed near Hamburg exploded on November 17th and that another Zeppelin was destroyed at the end of November at Bitterfeld.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 15.

The following telegram dated the 14th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—A French communique says that after repelling all the Bulgarian attacks on the 11th December the French resumed their retirement without fighting and occupied the line Ghevgegi Killindur, near the Greek frontier. This movement was carried out in accordance with the decision of the Commanders, all stores being withdrawn. The Russians report no change.

Sir John French reports the blowing up of a mine near Givenchy occupying the Crater and also considerable artillery activity. The French report successful artillery action at several points.

The Italians report great enemy artillery activity in the Isorzo front and the the Carso plateau and infantry attack which the Italians repulsed.

The French report from the Dardanelles says that the 11th and 12th December were marked by fairly lively artillery practice and the explosion of two mines by which the Turkish lines were seriously damaged.

Examinations for Police Service.

DELHI, December 15.

The Secretary of State has intimated that the usual examination for entrance to the Indian Police will not be held in 1916 and that it is not possible at the present time to give any information as to future recruitment.

United Provinces.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, December 15.

At the resumed hearing of the Benares conspiracy case before the Special Tribunal Sita Ram, P. W. 41 whose cross-examination was reserved for to-day said that he entered the English date in the receipt which he gave to the man who took the house. He also said that he felt some doubt about one of the ten whom he identified yesterday. He did not know, and had not been told, that one of the men he had identified previously in jail had been discharged.

In re-examination he pointed out the position of two men Jitendra and Kalipado. The man he had doubts about was Rabindra.

Mr. Roe, Superintendent of Police, Benares State described the identification by Bibhuti of one of the

sepoys at Ramnagar and the places pointed out by Bibhuti. The man picked out by Bibhuti was Bishanath Pande, a sepoy of Benares State troops. Bishanath stated that he had met Bibhuti and had been identified by him. There was another Bengali with him. The Bengalis wanted his help, but he did not understand what kind of help they required. The conversation was out short by the appearance of the Havildar, who told the Bengalis to go away and they went. Later on, witness was identified by Bibhuti in the presence of the Superintendent of Police, Benares State.

Ramnarain Misra, Head-master, Harish Chandra High School, deposed to receiving a seditious "Liberty" leaflet through the Chaukidar of the school, which was addressed to the students of the ninth class. He read the leaflet first and in the morning sent it to the Magistrate. The Chaukidar Hardeo, corroborated the incident related by the Headmaster.

Hidayat Husain Khan, Sub-Inspector of Bhelupur, Benares, was produced to depose to the search he made of the house of Ananda, accused. In the course of the search he found the receipt book of the Chatra Hikkishini Sabha and the witness produced it in the Court. In cross-examination the witness said that two brothers of Ananda were present at the time of the search.

Jaodaba Prasad, Head clerk, Central Hindu Collegiate School, Benares, produced an abstract of the attendance register of the School for the year 1913-14 and part of 1915, and proved the entries relating to Nalini Mohan Mukherjee accused.

Several other witnesses were called to corroborate several incidents deposed to by the various approvers, such as the distribution of seditious leaflets and the searches made in the houses of certain accused.

Inspector Mukherjee of the C. I. D. deposed that he had been working in Benares since October 1914. He described the searches made in connection with Surendra Nath's case under the Explosives Act and the arrest of Jitendra, Kalipado and Tulsi Prasad Mittra in a house in which he hoped to find Preonath. There was found in the room above ashes still hot, and torn pieces of a "Swadhin Bharat" leaflet thrown into a pot of water. Bibhuti pointed out to witness various houses and places mentioned by him in his statement, and on inquiry from the persons occupying or owing the houses he got the names of witnesses in this case in Benares, Chandernagore and Calcutta.

At this point the Court rose for the day.

Arbitration Absolutely Illegal.

In a Criminal Case.

ALLAHABAD, December 15.

An interesting question whether a criminal case can be referred to arbitration has just been decided by the High Court in a defamation case between two Hindu ladies. The 1st Class Magistrate at Benares referred the case to arbitration. The arbitrators found the accused not guilty and the Magistrate acquitted the accused. Sir George Knox found that the proceedings of the Magistrate were utterly illegal from first to last, and the so called acquittal order was absolutely worthless. His Lordship set aside the proceedings.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, December 15.

In the House of Commons to-night Mr. Bonar Law made a stirring reply to the Unionist critics, who opposed the Plural Voting Bills going through under the Parliament Act. The matter arose on a Bill prolonging the life of the present Parliament. Mr. Bonar Law affirmed that to force an election now would do no good and might do great harm. The Unionists had not joined the Coalition blindfolded. All realised that their political careers might be ruined, but that was nothing compared to the act of their fellow countrymen who were risking their lives in trenches. If his Unionist friends honestly thought that the war was not going to be won without change of Government they had better openly go into Opposition and move a vote of want of confidence. If the party has lost confidence he said we shall not dream on continuing in Government.

The speech is regarded as an outspoken warning to Sir Edward Carson and other Unionist dissenters.

Speaking in the Reichstag Dr. Helfferich made an emphatic appeal for the passage of credit of five hundred millions sterling. He said that Germany's existence as a Nation and Empire had still to be wrested from her enemies. War must be prosecuted at all risks. The great success of the September loan enables us, he said, to wait till March before another loan is raised merely issuing Treasury Bills.

It is understood in Paris that Greece has agreed to have only one division of Greek troops at Salonika. The recent improvement in the Greek attitude towards the "Entente" is attributed in Paris to two causes, one being the Greek discontent at the position at Monastir which is said to be occupied really by the Bulgarians with just sufficient Teutons to save appearances. It is believed that the presence of the Bulgarians contrary to the German assurance to King Constantine is a second cause strengthening the attitude of goodwill to the "Entente". Consequently an effective complete agreement has been arrived at.—(Pioneer Cable.)

The "Echo de Paris" states that Sir E. Grey and Mr. Briand jointly drew up diplomatic instructions. Lord Kitchener, General Joffre and General Gallieni signed the orders. The military effect of this has already been felt. There is much speculation as to the possibilities of the enemy's pursuing the Allies into Greece. It is understood that the crossing of the frontier by the Bulgarians would be a violation of the assurances whereon King Constantine was relying. The presence of a hereditary enemy on Greek soil would seriously affect the popular attitude.

The "Pompes" contemplates a period of acquiescence at Salonika while the Serbian troops in Albania estimated at 200,000 are refitted and strengthened by the Italians. Then there will be a simultaneous offensive wherein the Franco-British, Serbo-Italian and Russian forces will join.

The Naval writer Dr. Pollen attaches importance to the recent sinking of a transport in Panderna Bay. The Turks reinforcements in order to avoid the Balaer Isthmus covered by warships guns have been sent by rail to Panderna on

the Asiatic Coast of the Sea of Marmora. From here the reinforcements must walk to the Narrows and be ferried across or face the submarines. The road is doubtless difficult or impassable owing to the rains, hence the endeavour to use the sea route and the sinking of the transport.—(Pioneer Cable.)

This afternoon's communique says there was grenade fighting in Artois. A big French Bomba blew up German ammunition depot in the region of Tracy-leval. Our Batteries in Vosges prevented the Germans from repairing destroyed trenches. Further intense allied aerial activity occurred to our advantage.

In the House of Commons Sir Edwin Cornwall asked whether the selection of General Joffre as Generalissimo of all the French forces would necessitate any important changes in Higher British Commands.

Mr. Asquith replied:—Some changes will be announced almost immediately. They are not connected in any way with French Government's changes.

of the village communities. As regards the working of the rules of which you apparently complain, in the absence of definite information I cannot speak. The rules are intended to be enforced, but if unreasonably enforced the aggrieved party has a right to appeal. You also raise certain questions in connection with your forests. You complain that the grazing fees have been enhanced and that the forests which have been assigned to Panchayats for management provide little or no grazing. Your complaints really emphasise a fact which is well-known, that in this district the results of indiscriminate grazing have been deplorable. It is hoped that Panchayats will help to provide a remedy. In a forest which has been overgrazed the only possible course is to limit the number of cattle admitted in proportion to the reduced grazing. Otherwise indiscriminate attacks upon the tree growth are inevitable and the fate of that particular forest is sealed. It seems clear from your remarks that areas which at one time probably supplied both fuel and grazing no longer supply the former and only scantily the latter. I trust, however, that forest Panchayats when formed will realise their obligation to restore and improve the areas committed to their charge by restricting the demands upon them and by affording them, wherever necessary, a reasonable opportunity to recuperate. You seem to be under a misapprehension as to the forest blocks in Bapatla to which you refer, as I understand that their object is not to serve as grazing grounds but rather as cattle stands. As regards the question of free and compulsory education I would refer you to the recent discussion on the subject in the Legislative Council.

GENTLEMEN.—I have occupied much of your time, and yet I have been able merely to touch upon the numerous questions which have been placed before me, but I realise their importance, and your representations will not be overlooked. In conclusion, I would again thank you for your cordial welcome and I shall have great pleasure in conveying, Her Excellency the good wishes in the expression of which you have associated her name.

His Excellency then went to the Collector's bungalow, whose guest he will be during his stay in Guntur.

Private Interviews.

In the afternoon a few of the local citizens had private interviews with His Excellency.

Laying The Foundation Stone of Guntur Town Hall.

At 4.15 His Excellency motored to the site of the George Town Hall, which is proposed to be constructed as a permanent district memorial in honour of the visit to India of His Majesty the King-Emperor. The site is situated within the extensive compound of the local District Munsiff's Court, and the building will be constructed out of funds raised all over the district, supplemented by contributions by the Municipality and the District Boards. His Excellency was, on arrival, received by Mr. P. V. Srinivasa Rao, Honorary Secretary Mr. V. Gopala Aiyar, District Board Engineer, the Revd. J. R. Strock, Principal of the A. E. L. M. College, and other members of the Building Committee, and conducted to a specially erected shamiana, under which were assembled a large number of the leading citizens of the place, including officials, merchants and vakils.

Honorary Secretaries Address.

In welcoming His Excellency, Mr. Srinivasa Rao said that he but echoed the feelings of those interested in the institution that they at last had realised the accomplishment of a long cherished object. It was singularly fortunate that the foundation stone of the building raised in honour of the Imperial Coronation Durbar should be laid by the highest representative of His Majesty in Madras. They were extremely thankful to His Excellency for graciously consenting to lay the foundation stone. The progress made by India during the last half century, and the culture, hopes and aspirations of educated India redound to the glory of British rule. He then referred to the circumstances under which the hall came to be built and the arrangements made for its future upkeep and maintenance, and referred also to the spontaneity, grandeur and unanimity with which the voters, merchants and lawyers, one and all alike, contributed towards the funds. He said that much of the success was due to the kind help given by Mr. J. N. Roy, their late Collector. He thanked, in conclusion, the Government for the kind grant of the land on which the hall is to be constructed, and Mr. Majoribanks, their Collector, for the kind interest taken by him in the construction of the building.

His Excellency's Speech.

His Excellency, in declaring the stone well and truly laid, with a silver spade presented to him for the purpose, said:—

GENTLEMEN.—Before I proceed to comply with the invitation to lay the foundation stone of the Guntur Town Hall, I should like to offer my hearty congratulations to all those who have taken part in bringing this laudable project to this its final stage. To the subscribers who have so generously supplied the funds to the Committee who have guided the progress of the scheme, and to all who have encouraged and helped them, the people of this town owe a debt of gratitude, of which I feel sure they will allow me, on their behalf, to express their recognition. It gives me additional pleasure to think that the Government may also claim to have done their part and were able to assist your endeavours by providing the site on which your Town Hall is to be erected. I sincerely hope that the building which will arise here will for many years serve as a memorial of a unique event and as a centre of civic, of intellectual and of social life for this rising town. With all good will, gentlemen, I will now proceed to lay the foundation stone.

గుంటూరులో మన గవర్నరుగారు.

మన గవర్నరు పెంట్లండు ప్రభువుగారు గుంటూరు జైల్లారు మండలములలో పర్యటనము చేసి వచ్చుటకు బయలుదేరి యున్నారు. తెనాలి గుంటూరు పురజనులు వీరికి హృదయ పూర్వక స్వాగత మిచ్చినారు. అన్ని చోట్లయందునలేనే అచ్చటను వీరికి సమాన వత్తములు సమర్పించ బడినవి. వీరి ప్రత్యుత్తరములు ఎప్పటికంటెను నెక్కువ యుదారభక్తిని నియ్యబడు చుండుట కెంతయు సంకల్పించు చున్నారు. గుంటూరు జిల్లా సంఘము వారికి బదులు వల్లు చు పంచాయతీల విషయమున వీరు చెప్పిన మాటలు ఒక విధముగా ప్రశంసార్హములు. స్థానిక విషయముల లో స్థానిక ప్రజలకు శ్రద్ధ కలిగినయెడల ప్రభుత్వము వారికి అంతయే చాలునట. అనుభవము కలిగిన కొలదిని ఆయుధ్యైకమునకు ప్రోద్బలముకావల వద్దటనైనను ఏసలకనైనను అనుభవించుటకు తాము సిద్ధముగా నుండరట! ఇది యెంతయు సుభ సూచకమును సుముఖత్వము. తాము పట్టణకోడికి మూడేకాళ్ల నుచు ప్రతిష్ఠాభంగము రాకూడదని అభివృద్ధిని నాటకకరుచునట్టి ప్రాతపద్ధతినివలన మూలార్థ్యైకమునకు ననుకూలమును పోషకమును నగు కేవలత్రివైసను నేసలకనైనను నిర్మలమృదయ మున సంకీర్ణితుమని తెలియజేయుట యెంతయు హృదయోహరము. అనుభవము వినుబ్బవలన కూడ కలుగవచ్చుచు గాన అనుభవార్ విమర్శలను మరియొక పర్యాయము పెంట్లండు ప్రభువుగారు ఆలోచించుకొని పంచాయతీల విషయమున ప్రవర్తించి ప్రజారంజకం గుదురుగాక యవి కోరుచున్నాము. పంచాయతీలతో సమానముగానో అంత ంటె నెక్కువగానో గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరమున స్థానము నాక్రమించినది డెల్టానీటి పారుదల విషయమై యున్నది. గవర్నరుగారు ఈ విషయమునను సందర్భములను బేద్యాముతోనే ఆలోచించినారు. కాని వారి దృష్టిపథము రైతుయొక్క దృష్టి పథము కాకపోవుటచేత వారి తీర్మానములచేత యంగీకారార్హములుగా లేవు. కుండతూరలవద్దతి లోపభూయిష్టముచుట సరికాదని వారి యభిప్రాయము. ఇది క్రొత్తపద్ధతి కాదనుటే యీ యభిప్రాయమునకు కారణమై యుండవలయును. ఇది క్రొత్తపద్ధతియేయని జిల్లాసంఘమువారు వివరించి నను పెంట్లండు ప్రభువుగారికి నచ్చలేదు. 1908 వ సంవత్సరముననే కృష్ణాడెల్టాలో మూడవవంతు ఈ క్రొత్తపద్ధతికింద నుం నజేయని మనగవర్నరు గారు ప్రశ్ని చేసి యింకను నిది క్రొత్తపద్ధతి యని యెట్లనెదరని యడుగుచున్నారు. మన దేశమున నిదియే దురపథ. ఆంగ్లభూమిలో ప్రజాభిప్రాయము గట్టిగా బయల్పడుచున్నది. లోక ముండిన యెడల నది వెంటనే ప్రభుత్వమువారి మోలకు వచ్చి మూర్తీభవించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమేకదా ఇది పని కిరాదు. త్రొసి వేయుదమ'ని యాలోచించక తగిన ప్రతికార ములోచితురు. ఈ దేశమున పుష్టితులన్నియు విపరీతములు. సామాన్యముగా రైతు సర్వభాంసును మోసికొన సిద్ధముగా నున్నాడు. నడుము పిరుగునొడు గాని పిరుగుచున్న దని చెప్పుకొన సాహసించును. ఇది కాగణముగా ప్రభుత్వమువారి కార్యసరియిలోని లోపములు త్వరగా బయటికిరావు. బయటికి వచ్చినను ఈ దేశమున ప్రభుత్వైకకారులు ప్రజాభిప్రాయము తమ నెత్తిపైగల యు వార్యభార మని తలంపరు. సామాన్యముగా త్రొసిపుచ్చుటయే యాచారము. ఏ కద్యాధికుడో యిట్టి వెలిమొలి

యభ్యంతరములకు కారకుడని ఆ దురదృష్టవంతుని దూరుటయే వద్దతి. మొక యెట్లో బలవంతము చేయ జూచినయెడల నూబయెనిమిది విధముల బెదరింపులు సామాన్య కర్షకుని నోరు మూయుచు చున్నవి. ఇంతటితో స్వకాలము కర్షకుడు ఒక్కనాడు వడిన బరువులు మోయుచుండు శుభ్రతి. మోసిమోసి మరల చెప్పుకొనిన మన పాలకులలో నుత్తము లైనవాకి గూడ ఇది ప్రాతనాటి విషయము ఇందులో నిజము లేదనుటయే తప్పుకవి. మన గవర్నరుగారు ఈ నీటి తూరల విషయమున ఈ విభిక్త వశులయినారనుటలో నతిశయోక్తి లేదు. 1908 లోనే క్రొత్తపద్ధతి యుండిన దని చెప్పిరిగదా. నాటినుండియే అసంతృప్తికలదా లేదాయని విచారించినయెడల నెంత కాలముగా మారైతులు కష్టపడతరు భరించుచుండుననియు తెలియాలగు. ఆ కారణమునే ఉదారులగు పెంట్లండు ప్రభువుగారు నేటిదినమివిషయమును హెచ్చు బాగ్రత్తతో నాలోచింపవలసి యుండును. సంపూర్ణ పద్ధతినిగురించి యొకరితిగా నభిప్రాయపడినను పెంట్లండు ప్రభువుగారు కొందరురైతుల విషయమున సన్యాయము జరిగియుండ వచ్చుననియు అట్టి ప్రత్యేక విషయములు విచారించుటకు తా మెల్లప్పుడు సిద్ధపడియున్నారనియు తగిన సర్వాట్యు చేయుచున్నారనియు చెప్పిరి. ఈ ప్రత్యేక ప్రత్యేక విషయములనైనను దండిగా విచారణలోనికి దెచ్చినయెడల ప్రభువుగారికి పుత్తిగోగల లోపములను నిరూపింప ఏలకావచ్చును. అందుచేత మనవాయకులు తగిన శ్రద్ధ తీసికొందురుగాక యని కోరుచున్నాము.

హోమురాలుల్లిగు.

ఈశిగునియము కాలోచించుటకు ఈనెల 25వ తేదీని బొంబాయిలో సమావేశము జరుగనున్నది. అచ్చటి కావూతు లయినవారిసంఖ్య పదిమరలు. ఆహ్వానపత్రములో ప్రకటించుటకు సంకల్పము చేసినవారును ప్రకటనకు సంకల్పము పంపినవారును పర్వ హైందవ జాతియవసభాపంఠము పథ్యమును పర్వ హైందవ మహమ్మదీయసంఘ కాన్యాలోచన పథ్యమునూత్రము సమావేశమగుటకు వర్తలు. ప్రకటనకు పంపిన యా త్రుమన సమావేశమునకు వచ్చుటకు తీక్కట్టు అంతతో, పంపబడినది వ్రాయుచు పత్రికలకు నట్టి తీక్కట్టు పంపవలెనని పత్రికా ప్రతినిధులపక్షాద ప్రవేశముండునని నోచలేదు. ప్రకటనకు పంపినలేఖలు రెండుగలవు. అందులో కొక్కటి ఆసిలిపెంటుగారు స్వయముగా పంపినదై యున్నది దాని సవరించి హోమరూపలీలజనము ఆ మెకలనె మొదలకలిగినదనుట వచ్చును. ప్రత్యేకము సంఘమేర్పరచినది చేయవలెనని ఆ మెకలనెట్టెను దేశీయమహాసభ కారితిన సహాయకారి కావలయునని యుద్దేశించెను. కాని మర్యాద స్నేహితుల కల వామిద దేశీయమహాసభాప్రతినిధులు యొక్కము మహమ్మదీయసంఘ ప్రతినిధులుయొక్కయు సమ్మతి తీసికొన నెంచి నది. వారిని వైసరితించిరి తిని సమావేశమునకు పిలిచినది. వా లంగీకరింతురేమి లీకు ఏర్పడ గలదు. తేజస్వ ఆమెయే ఒంటరిగానే చేతనెనరియు స్వర సాలాజనై పనిచేయగలదు. అన్ని వాస్థితులను బట్టి చూడ ఆసిలిపెంటుగారు తన లీలపివయము దేశీయ మహాసభయొక్క సమ్మతిమీద వాధారపడునట్లు చేయుటలేదని స్పష్టము గుచున్నది. మహాసభాప సంఘసభ్యులు ఆంధ్రులకు సమ్మతి నిచ్చుట మహాసభ సమ్మతి నిచ్చుట కాబాలరు గదా! దేశీయమహాసభా పక్షపాతు లీపయము గట్టు విమర్శించుకో చూడదగియున్నది. బీసెంటుగారి లీలలో నొక్క గుణము మాత్రము అందరు నొప్పుకొనక తప్పదు. మహాసభా పక్షపాతులు, మహమ్మదీయ సంఘపక్షపాతులు, జాతీయవాదులు అందరు నొకచోట చేరగలరు. దేశీయమహాసభ విశేషాలను దుడిచివై దేశీయన తనపక్షముగా మిరవాలులలోకేమి జాతీయవాదులలోనేమి ఉత్సాహము జనింపజేసినం గాని త్వరలో హోమరూపలీలనకు తన స్థానమును వదలవలసి వచ్చుననుట మాత్రము నిక్కరము.

హూర శిక్షలు

బర్మాలో కొక రాజు దోపిడికి వ్యాధిగాధికారి నిధించిన మరణ శిక్షను గురించిన తంత్రివార్తయూ చూడవలెనేటికనుచు చదువగలను. పటాలములలోని నయనికులకు పృథు ర్వమువారివై ఆసంతృప్తి కలిగింపకాదుట ఇప్పుటి సందిగ్ధ సమయములో మహా హేయముగ నేరము. నీరసముని బుద్ధి వచ్చునట్లు తీయింతుట వ్యాధిమేయగును. కాని బర్మాలోయే చేయి పుట్టిందికాదని వంతమాత్రమున మరితీక్షణ నిధించుట యెట్లనరికిని ఘోరముగా దోచక మానదు. వార్తనుబట్టి ఎచ్చటను ముద్దాయి కాత్త్య చేపింట్టుగాని హత్త్య చేయి పుట్టింపింట్టుగాని కావచ్చుటలేదు. మానవుడు అనిచేకనున నెంతటి బుద్ధి తేని పనినైనను చేయవచ్చును. ఇతర దేశములలో మరణ శిక్షయే కూడదని యుద్యోగములు బయలుదేరుచుండు నీ ఇరుదెయివ శతాబ్దమున కారు క్రీస్తుమునూత్రమునకు అట్టి యుగమున దండమున నిధించుట యంత వ్యాధిముగా కన్పించలేదు. మన బర్మాధికారులు ఏలాకో మిక్కిలి కాలిగ్గము యైన కారంభించినారు. దార్శనము చూపుటగాని కాక న్యాయసంపదనము యుదార పృథుత్వమువారు ఒక్క పర్యామును మేజిస్ట్రేటులను వాచ్చింపవలసి యున్నారని కోరుచున్నది.

ఆంగ్ల పరాసు సేనల సహకారము.

లండను దిశంబరు 15:— 18 వ తేదీని పృథానస్థానము లంబును రూటరునిలేఖరి యిట్లు తంతివార్తనంపెను. బ్రిటినిట్లనుండి వెనుకకుపోయిన పరాసు సేనలు ఆంగ్లదళములలో కలసికొనినవి. ఇరు సయ్యములునుకలసి పోయి సులువు చున్నవి. 6 వ తేదీ యుద్ధమున 7 బల్లరు సయ్య పంతులు 5 క కొండలో నను ముట్టడించుటకు వచ్చుట నొకగాయపడి నయని కోద్యోగి చూచెను. కొలదిస్థలములో ఆనేకమంది సైనికులు గుమిగూర్చుబడి యుండిరి. ఫిరంగులు విస్తారముగ లేకపోవుటచే ఆంగ్లములు లాభముండలేకపోయిరి. కొన్ని కోజుల అసంతరమున ఆంగ్లపరాసు జళములు కలసికొనెను. అప్పుడుగూడ బల్లెరును లిట్టి గమనికను నెరపిరి. అప్పుడు బల్లెరుయను సేనలవై ఆంగ్లపరాసు దళములు ఫిరంగుల కాల్పిసవి. అందువలన చాల భాగము నష్టమయ్యెను. అసంతరమున పరాసువారు డెడెలి గ్రామమునై అన్ని గోళములవేసి- తొందర తొని గ్రామమునాక్రమించు కొనిన బల్లెరుసేనలకు భయంకరమగు నష్టములు కలిగెను. వెనుకకు పోవునపుడు బల్లెరుయను లంతగా పోని నిచ్చుగింపలేదు. అంచేత మిక్కిలమందలికి నష్టములు విశేషము లేవు. గాని 66 తేదీనాటి యుద్ధమున మాత్రము 1000 మంది సైనికులు నష్టమై వెనుకకు పోవుచు మిక్కిలమందలివారు దేశమున ఆహా, పదార్థము విరహిత మొనర్చిరి. పశువులు గొర్రెలు మున్నగు వానిని సైనికులు తోలుకొనిపోవుట నాచిన ఆశ్చర్యము కాకమానదు. వారికిది యొకచో న్యాయునిలెనుండెను. ఈలోపున సెలోనికాలోనికి సహాయార్థము సేజుమున్న గునవి వచ్చిపడుచుండెను. ఇటీవల స్కాటిషుపటాల మచట దింపబడిన.

అర్ధచంద్రుని యాకృతిగనుండిన సెలోనికాలోని కొండలకడుబుట్టము లొంగిబడినవి. ఇది శత్రుదుర్భేద్యములు.

అంధ్రభూమిభివర్ధు పు ప్రకాలయము సికింద్రాబాదు. ఈనెల 19-వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గం. రాజమహేంద్రవరము కాపురములగు చిలకమర్రి లక్ష్మీకవిసహాయ పంతులుగారి యాధిపత్యమున సికింద్రాబాదు అంధ్రభూమిభివర్ధునిపు సకపత్రి కాపతకాల యొక్క దశకపార్షి కోత్సనము జరుగును.

గంజాలజిల్లా సంఘము. ఈనెల 7-వ తారీఖున బరంపురములో వైసంఘమువారు సమావేశమై ఎ. పి. శేట్టోగారిని; కె. రామమూర్తి పంతులుగారిని; యం. గంగరాజు పంతులుగారిని; వి. వి. జోగయ్యపంతులు గారిని; కె. వి. మరవారిరావు పంతులుగారిని; యం. రంగశాఖాచారియారు గారిని; పి. యస్. రామమూర్తి పంతులుగారిని; కే. వి. రంగశాఖాస్వామి పంతులుగారిని; దబ్బ్యు. వి. వి. రామలింగం పంతులుగారిని; యస్. వి. గోపాలకృష్ణయ్య పంతులుగారిని; టి. కట్టాభిరామయ్యపంతులుగారిని; యస్. నుండగరామ శాస్త్రిగారిని; టి. వి. నాసింగరావు పంతులుగారిని; సి. రాఘవరావు పంతులుగారిని; యక. రామానజస్వామి పంతులుగారిని బొంబాయిలో జరిగి బోవు కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగా నియమించిరి.

బరోపా మహా సంగ్రామము

జలాంతర్గాముల పీడ -- మిత్రమండలివారి నివారణ ప్రయత్నములు

ఇటీవల జరిగిన యుద్ధము—బల్లరులై నికులు తండ్రి పతండుములుగ వచ్చుచుండుట

మొ నా స్త్రీ రు బల్లరుల సా త్త ని నిర్ధారణ చేయుట

పరాసువారి ఫిరంగులు—బల్లరులైనిట్ల లభికముగా నాశనముచేయుట.

బల్లరులు గ్రీను సరి హద్దునకు వచ్చుట

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లండులో సేనలు చేర్చుట.

దొంగువీధిలో సభ.

లండను డిసెంబరు 14:—ఇంగ్లండులో సైనికులను చేర్చుచున్న కారణ దొంగువీధిలో సభ చేసి చాలమంది సైనికులు చేరిన డెప్సీ ప్రభువుగారు తెలిపినంతటి చాల కృత్రికముగ నున్నదని నడిచిరి. అసలు అనుకూలన దానికంటే ఎక్కువమంది చేరిరి. వీరందఱుండు చేరినది గురువారము ఉపహ్నిసమయమున ఆస్కీప్రు గారు తెలియజేయుదురు.

పార్లమెంటుయూనియన్స్ సభ్యులు

మొదటిసారి సభ చేయుట.

లండను డిసెంబరు 14:—కామన్సులలోని యూనియన్స్ సభ్యులు మొదటిసారి నిన్న రాత్రి సభ చేసిరి. చాప్లిను గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. కార్యసభ్యులు 80 మంది సభ్యులవరకు సభ నలంకరించిరి. అసలు పార్లమెంటుకు సభ్యుల నెన్నుకొనలేదు మిది. కాని యుద్ధము జరుగుచున్నందున, అట్టిదొంగదని ఇప్పుడున్న సభ్యులే మిమ్ములకు సంతకమువరకునుండుటకొకటిల్లి తీసికొనిరావలసింది. ఈ సంబంధములో దొరతనము ప్రజేక బెట్టిన బిల్లునువలె మైత్రమండలి కార్యము తెలుపుటకు నిశ్చయించబడినది. కాని దొంగదొంగుగావలసిన బిల్లును తెచ్చినవారిలో నొకరు గాన వ్యవహారచర్యకును వ్యాఖ్యానమునకును సంబంధించినంతవరకును మాత్రమే, కృత్రిక కాళిపాఠములు నిర్వహింపబడినవి.

ప్రస్తుతము తెచ్చిన బిల్లులో నుదహరించినట్లు ఇప్పుడున్న పార్లమెంటు సభ్యులు సంవత్సరమువరకు గాక, ఆరుమాసముల వరకే యుండునట్లు చేయుటకై బిల్లు కమిటీవారినిచారణలో నుండునట్లుకు ప్రయత్నింపబడును.

కామన్సుల సభ.

ఆస్కీప్రునుండి ప్రసంగము.

లండను డిసెంబరు 14—కామన్సులలో ఆస్కీప్రు మంత్రి గారి లెట్టు నడిచిరి.—తెప్పిని సరి యెకప్పుడుమాత్రమే, దొరతనమునామ సంకతి సంకల్పములను రహస్యముగ నుంచుచున్నారని ఇప్పుడు పార్లమెంటు ఎన్నికలు జరుపుట అనర్థదాయకము (కరతాళ్యములు). బిల్లులో నుదహరించినట్లు ఇప్పుటిసభ్యులు ఒక సంవత్సరమువరకు నండి తీరవలయునని దొరతనమువారి యుద్దేశము కాదు. ఎంతకాలమువరకు నిష్పటివారే సభ్యులుగనుండవచ్చునో సహేతుకముగ చెప్పిన విషయములను దొరతనమువారు యోచించుదురు.

మినాన్యవహారములు.

రాబర్టు సినిమాప్రభువు చెప్పునంగతులు.

లండను డిసెంబరు 14:—కామన్సులలో ప్రశ్నించిన సభ్యుడు, రాబర్టు సినిమా ప్రభువు గారి లెట్టు తెలియజేసిరి. తన సేనలకు రణనితిని నేర్పితిరిగితిరుజేయుటకై జర్మను రిజర్వు ఉద్యోగులను నియమించుటకు చీగిలు ఆలోచించుచున్నది లేనది తెలియదు.

హంకాంగులోని శత్రుదేశీయులు.

బోనహులా గారు చెప్పినసంగతులు.

లండను డిసెంబరు 14:—బోనహులా గారి లెట్టు తెలియజేయుచున్నారు:—

హంకాంగునల్లములో బంధించిన శత్రుదేశీయుల నక్కడలేకుండ జేయువిషయమై హంకాంగులోని ఉద్యోగులతో నేటు సెక్రటరీ గారు తంతిచార్లబ్యారా సంప్రదించుచున్నారు. ఈవిషయమై శ్రద్ధతో విచారించుచున్నారు.

ఇంగ్లండులోని శత్రుదేశీయులవారి కంపెనీలకు ఏనియములు వర్తించుచున్నవో, ఆవియములే కాలనీలలోని శత్రువుల కంపెనీలకు వర్తించుచున్నవి. హంకాంగులోని శత్రువుల కంపెనీలు ఇయ్యవలసిన వాకిలను ఇప్పించివేసి మూసివేయవలచుచున్నది.

జర్మను ఖయిదీలు.

ఇంగ్లండులో నున్న వారు.

లండను డిసెంబరు 14:—21205 మంది జర్మను సైనికులు హంకాంగులో ఖయిదీలుగ నున్నారని తెలుగుగారు నడిచిరి.

మరణము.

లండను డిసెంబరు 15:—సర్ విలియం బార్లెట్ గారు చృతినిండిరి.

సేనలలో చేర్చుట

లండను డిసెంబరు 14:—ప్రజలను లోటులేకుండ సేనలలో చేర్చుటకు దేశీయులను సేవలలో నున్నారని బ్రహ్మచారిలకుకదలి గృహములను సేవలోనికిపంపుటకు వారంగి కరించుటలేదు గాన దొరతనమువారిపుడు చేయవలసిన కార్యము స్పష్టమైనదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫుకత్రిక వ్రాసినది. ప్రాఫెసరు రామమూర్తి గారు—ప్రాఫెసరు గారు ఈనెల 18-న తేదీని గోవాకు వెళ్లిరి. క్రియంతరావురాజు ఆత్మారాం వాసుదేవ ప్రభు దేశాయి దేశ ప్రభు పెర్నె వైకాంటుగారు ఈనెల 12-తేదీని ప్రాఫెసరు గారిని ప్రత్యేకముగ నాహ్వానించిరి. ప్రాఫెసరు గారి ప్రదర్శనములకు వైకాంటుగారు చాల సంతసించి యొకనువర్గ పత్రమును రూ 1000 లను బహుగిరి. ప్రాఫెసరు గారి సహచరులకు నూతనస్త్రంబు లొసంగి గౌరవించిరి. ప్రాఫెసరు గారి రుతుండి మొనూరుమారుగా స్వదేశమునకు వెళ్లెదరు.

నలు మేరైన దురాగతము

అంగ్లేయస్త్రీయకు మునుగుట

లండను డిసెంబరు 14:—అల్లిరితన అంగ్లేయస్త్రీయకు ముంచగా ఇద్దరుచీగిలు చనిపోయిరి.

మిత్రమండలి యత్నములు

మాట్లాడుభ్యధరానమద్రములోని జర్మను నలు మేరైన దురాగతములకై, అంగ్లేయ, పరాసు, ఇటలీ వాకాదేశములవారు ప్రయత్నించుటలను గతపడినములలోని స్త్రీయకులకు ప్రమాదముకలుగ లేదు. స్త్రీయకులు మామూలుగ వచ్చిపోవుచున్నవి.

జర్మను సేనలు.

అంగ్లేయులు పడగొట్టుట.

లండను డిసెంబరు 15:—నాకాదళాధికారు లెట్టు తెలియజేయుచున్నారు. నలుమేరైన నెంట్లు, గ్రహము, నలుమేరైన నెంట్లు ఇప్పుడుగాని విమానములతో బెల్జియముతీరమున కాపుకాయుచుండగా, జర్మనీవారి సేనలు ఒకటికనుపడినది. ఇరవతముల వారికిని తీవ్రమైన దెబ్బలాటజరిగి, జర్మనీవారి విమానము క్రింద పడినది. నీటినుట్టునకు వచ్చుటకుమందు చుండవారంభించి ప్రేరిపోయినది. వైమానుని బాదలేదు. గ్రహముగారి విమానమునకు చాలదెబ్బలుతగిలి సముద్రములో పడిపోయినది. ఇద్దరును రక్షింపబడిరి.

సిటిసిఫాను యుద్ధము.

అంగ్లేయ సైనికసమూహము.

లండను డిసెంబరు 14:—కామన్సులలో ఛాంబర్లెను గారిట్లు నడిచిరి. సిటిసిఫాను యుద్ధములో 643 అంగ్లేయులు

చనిపోయిరి. 3380 మందికి గాయములు తగిలినవి. 594 ము కను పించుట లేదు. వెనుకకు పుగలినప్పుడు మూడు వందలకంటే ఎక్కువ నష్టము కలిగియుండదు. క్రొత్త సేనలు పంపబడినవి. అంగ్లేయ సైనికులతో భారతీయ సైనికులతో, పరాక్రమముతో పోరాడుచున్నారు. దెబ్బలు తగిలినవారి స్థితిగతులు బాగుగనే యున్నవి.

ఫ్రాన్సు

పరాసు సేనల కందకములు.

లండను డిసెంబరు 14:—10 మైళ్ల పొడుగుగల యుద్ధరంగమున 284 మైళ్ల కొలతగల కందకములు క్రవ్వబడినవి. 46 మైళ్ల కొలతగల కందకములను మరల క్రవ్వచున్నారని పరాసు సేనలతో నున్న అంగ్లేయుడు తెలిపెను.

ఫ్రాన్సు బెల్జియము రంగము.

అంగ్లేయుల ప్రకటన

లండను డిసెంబరు 15:—అంగ్లేయ సైనిక కలిరక్షణను చుండి తెలియజేయున క్రిందిసంగతులను వార్తా ప్రకటన సంఘము వారి లెట్టు ప్రకటించుచున్నారు:—గొమ్మికొర్రుమీదను, గిరిస్థికి మూపునను, లెటమెస్టిలు గ్రామము కడను నున్న శత్రువుల కందకములమీదను, మనము ఫిరంగులను వేసితిమి. ఇప్పుడుకు మూపునను, ఈకార్య భాగమునను నున్న మన కందకములమీద శత్రువులు ఫిరంగులను వేసిరి. మనము వారి మీద ఫిరంగులను వేసితిమి. వినునదికి పడమటి భాగమునందలి లిటోకెటుకడ నున్న శత్రువుల కందకముమీద నిన్నరాత్రి మనము బాంబులను వేయగా, శత్రువులు చెల్లాచెదలెపోయిరి. చలి తీవ్రముగ నున్నది. శుభము లేదు.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన

పార్లమెంటు-పరాసు అధికారు లెట్టు ప్రకటించుచున్నారు. ఫిరంగుల యుద్ధము మన కనుకూలముగ వంజమిందినది. శత్రు సైనికులు చెల్లా చెదలెపోయిరి. వారి రక్తక స్థానములు చాల నుట్టుకు భంగమైనవి. రైలుకే జంక్షనుమీద 35 ఫెంబి విమానములు చుట్టము జంక్షనుమీదను, హారను కొర్రుమీదను బాటోపాలినుజిల్లామీదను బాంబులు వేయగా నష్టముకలిగినది. బాటోపాలినువద్ద ఆరుగు జర్మను విమానములు తిరిమి వేయబడినవి.

రుష్యా

రష్యా రణరంగము.

ద్యౌస్సు-యుద్ధము.

శత్రువులు కందకములను వదిలి వెట్టిరి.

పీటరుగ్రాడు డిసెంబరు 14:—చలిబాధలేకుండ కితా కాలమునకు పదికిరచ్చునట్లు వెనుకత్రవ్వకొనిన కందకములలో బ్రవేశించునిమిత్తమై జర్మనీవారు ద్యౌస్సు-ప్రాంతముల తను ముందరనున్న కందకములను వదిలి వెట్టిరి.

రుష్యా సవిన సేన 4) లక్షలు

లండను, డిసెంబరు 15:—మార్టివాచియ అను మాంటీ సిగ్నో సేనాని 4 నెలలనుండి రష్యా సేనలో పనిచేయుచున్నారని వీరు కోము మీదుగా నెటింటికి వెళ్లుచు రష్యావారు వసంత కాలమున 40 లక్షలమంది నూతన సైనికులను రణరంగమునకు పంపెదనని నడిచిరి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియా ఇటలీల యుద్ధము.

ఇటలీ వారి ప్రకటన

రోము డిసెంబరు 15:—ఇటలీ అధికారులెట్టు ప్రకటించుచున్నారు:—ఇటలీవారి స్థానములమీద ఆస్ట్రియా వారు ఫిరంగులను వేయగా ఇటలీవారు తిరిగి ఫిరంగులను వేయుచున్నారు. ఇంతకంటే ముఖ్యవిషయములేవు.

ఫిరంగుల యుద్ధము.

లండను డిసెంబరు 15:—అధికారు లెట్టు ప్రకటించుచున్నారు:—8,9,10 వ తేదీలను ఫిరంగుల యుద్ధములు జరిగినవి. తురుష్కులు అక్కడక్కడ మాత్రము 9,10 వ తేదీలను తీవ్రముగ యెదిరించిరి. కాని శత్రువులకు చాలనష్టము కలిగించి వెనుకకు నెట్టివేసితిమి; 11 వ తేదీ నుండి శత్రువులకు చురుకుదనము కలిగినది. అరబ్బు లెంతమాత్రము శత్రుత్వము చూపుటలేదు. మనకు క్రొత్త సేనలు వచ్చు చున్నవి.

అండ్లను దేశించరు 15:-1500 టన్నులకన్న పైయ్య
గల నౌకలనన్నిటిని గ్రీను దొలతనముచారు ప్రజలనుండి కళశ
రుచుకొని వార్షికునండి పేంప్రకతు పోయి ఆపారవహా
ములను తీసికొని రాగలసినదని ఆనౌకలను నియమించిరి.

ఈ నెల 11, 12 తేదీలను వార్షికోత్సవాల ఫిరంగిదళమును రణకాళమును కనుపరచినవి. రెండు మండలములు ప్రేరితమై, ఆకారణమున టర్కీ-బారి ప్రైవటులకు చాలా కష్టము కలిగింది.

34 బ్రాహ్మ, ముద్గాసు.

లాహోరు చెర సాహిత్య విభాగి సింగ్ కేవల గురు సింగ్
నవరూ తిమ్మతిను డివాన్ పూర్వము గాని పోయి అయ్య
పైకి పూర్వమునున్న ఒక గదిని కళాపరచి అగదియందు బుక్
పేరు అయితో పాఠశాలను తాను కలసికొంటిని చెప్పెనని
యూ పోలీసు కాఫోర్స్ కలరు దిచ్చుడును గారు చెప్పిరి-
అంతరమున మరొకరిని సాక్షులు విచారింప బడిరి-

విషయము క్రమము:

కొచ్చి వ్యవసాయ పరిశ్రామిక ప్రదర్శనము	8
అభిలక్ష్యక ఆయుర్వేద వస్తు ప్రదర్శనము	4
వివిధ గ్రామములు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
ఆయుర్వేద వస్తు ప్రదర్శనము	6
విజ్ఞాన, స్థానిక వార్తలు	7
విశేష సందర్శనములు	8-9
కాశీకటకము	10
ఇంగ్లీషు తత్వజ్ఞానము	11-12-13
వృత్తాంతములు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 16-వ తేది

గురువారము

ఆయుర్వేద వస్తు ప్రదర్శనము

నేటియందు మొదటి గంటలకు ఈనగర మునందలి ఆయుర్వేద కళాశాలా భవనమున ఆయుర్వేద వస్తు ప్రదర్శన ము ప్రారంభమై యెను న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారు ఉప ప్రముఖత్వమును జరిపిరి. ఆసమయమున వారు చేసిన యుపన్యాస సారమును వస్తుప్రదర్శనాధ్యక్షుల విహించిన పండిత. డి. గోపాలాచార్యుల వారి యుపన్యాసమును మరియొకచోట ప్రకటించితిమి. సదాశివయ్యగారు పాశ్చాత్య ప్రాచ్యవైద్యములు రెండును తమకు వివిధములు లేనివని చెప్పుచు విషయ వివరణమునకుదిగిరి. వారియుపన్యాసమున విశేష భాగము తత్త్వార్థవిచారమునకు విషయోగింపబడినది. అందుకు నొక్కయద్దేశ ముండిన దనుట సుష్టము. జ్ఞానసృష్టి జనగజాలదనియు లోకమునకు విజ్ఞానమును కనిపెట్టుట తప్ప మనవును క్రొత్తగాత్రయనదేమియు లేదనియునక్కాంతుచు నేటి పాశ్చాత్య వైద్యులు పూర్వపు విజ్ఞానమునే పునర్విమర్శించుచున్నారని వాక్రుచ్చిరి. మన ఆయుర్వేదపద్ధతి కొంతకాలముక్రిందట అభివృద్ధిమార్గమును మాని సామాన్యమానవులచేతిలో బడిగాని చెందినదనియు దానిని నవీన పద్ధతుల సహాయమున నుద్ధరించుట యవసర మనియు ప్రబోధించుటయే వీరి యుపన్యాసమున ముఖ్యంగమయి చెప్పితగియున్నది. నిర్బంధముగా నేమియు తమదియనుమాత్రమన నుననెత్తిన బడవైన నియ్యకొనని ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు స్వదేశీ వైద్యపద్ధతులను నశింపజేయుటకు ప్రయత్నించినందున, ప్రయత్నించినను ఆప్రయత్నము జరుగజాల దనియు ననుబట్టి న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారు పరిస్థితుల ప్రాబల్యమును జక్కగా పరిశీలించి పల్లెటూరుకు సరిదియములేదు. అందున డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యగారి విషయమును గురించి యుపన్యాసించుచు ఆ డాక్టరు గారికి వైద్యపరిషత్తువారి కార్యమువలన కలిగిన యగౌరవ మేమియు లేదని బహువైపున తిరిస్కరించి యెట్లు కన్పించుచు రెండవ వైపున వైద్యపరిషత్తువారు తమకు ధర్మమని తోచినదానిని దేశమునకు నుపయోగకరమని తాము నమ్మిన దానిని చేసి రని వారిని సంతోష జూచుట మాత్రము మాకు న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారు చేసె

యుండవలసిన పనికాదని తోచుచున్నది. డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యగారి విషయమున కార్యక్రమమును కూడ వైద్యపరిషత్తు అవసరముగా ప్రవర్తించిన దనుట లోకమునకు నిరూపిత మయి యున్నది. ఇట్టిసందర్భములలో న్యాయమూర్తి గారు న్యాయపరిషత్తును సంతోషముండి యుండిన సంతృప్తికరముగా నుండును. సదాశివయ్యగారు మన జాతికి భావ వైపరీత్యమును గురించి చేసిన ప్రసంగమును యాభివ్యభంగమునకే కారణమున దని చెప్పుక తప్పదు. ప్రదర్శనాధ్యక్షులగు పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి యుపన్యాసము ప్రాస్థమునను ఆయుర్వేద పద్ధతి పద్ధతి కాదను కువాదమునకు ప్రబల ఖండనముగా నున్నది. వస్తు విభాగాదులు పండితుల వారు ఆయుర్వేద పరిభాషలో వివరించిరి. ఈనస్తు విట్టి గుణములు కలవనియు నిట్టి యిట్టి గుణములు కలది ఈనస్తు ననియు పరీక్షించుటకు పద్ధతులాయుర్వేదమున కలవని నూచించిరి. బౌద్ధమతమును సిద్ధము చేయుటకు నుపయోగమును యంత్రము లెన్నియో తెరంగులవి కల వనుటను తెలియ జేసిరి. ఒక్క మానవకోటి మాత్రమే కాక మన మహిమలు గజముయ్యేద ఆశ్వాముయ్యేద వృక్షాయుర్వేదేత్యాది శాఖలను కల్పించి సృష్టియందలి ప్రాణికోటి కంతటికిని వైద్యసహాయము నేర్పరచిరి. స్వప్రకరచిరి. పూర్వము, పూర్వ మనశేల, 8-వ శతాబ్దము నరకును ఆయుర్వేద సమ్మేళనములు జరుగుచుండె ననియు అచ్చట వైద్యచర్చలు జరుగుచుండె ననియు రాష్ట్రములు కుంత్రుంగ చోళనరకతి కాలమున జరిగిన విషయ మొక్క దానిని సర్పింప జేసిరి. ఇప్పుడును ఆయుర్వేదము హైందవభూమిలో నర్వది శాఖాగములయందును విశ్వాసముతోను గౌరవముతోను చూడబడు చుండుటకు నేటిప్రదర్శనమునకు వచ్చిన ఓషధులును వైద్యప్రతినిధులును కాశ్మీర, నేపాల, ఘాత్యర, వంగరాష్ట్రసింహళముల యంతటి దూరమునుండి నచ్చుటే కాక కొందరు మైసూరు, వెంకటగిరి, బొబ్బిలి, పితాపురసంస్థానాధిపతులచే బంపబడుటయు తగినంత నిదర్శనములుగా నున్న నని వక్కాణించిరి. గోపాలాచార్యుల వారి యుపన్యాసమును వినినపిదప ప్రదర్శితమైన వస్తుజాలమును జూచుట ననుభవించిన వారు ఆచార్యులవారు ఆయుర్వేద పక్షముగా చెప్పిన మాటలకంటెను ఆయుర్వేదమున నెంతో హెచ్చుపటుత్వము కలదని యభిప్రాయపడి తీరవలసియున్నది. పాశ్చాత్యవైద్య ప్రదర్శనము చేయబడు నేటి, శస్త్రభాగ ముట్లించినయెడల, వైద్యభాగమున నేమి ఆయుర్వేదకళాశాలలో చూపగలిగిన దానికంటె హెచ్చుగా చూడగిన విషయములుండవని స్పష్టముగా జెప్పవచ్చును. ఆయుర్వేద వైద్యమునకు నాధారములగు అపక్వవస్తువులన్నియును కన్నులకంటెకనితని ప్రదర్శితము లయ్యెను. వేళ్లు, మూలికలు, ఆకులు, గింజలు, కాడలు, పూలు, కాయలు, ఖనిజములు వరుసలుదీరినవి. మొక్కలన్నియును తొట్లలోనిండి చిత్తిరంజకములుగా బారులుగా నిడబడినవి. పరిశోధకుల కొరకు మొక్కలు అట్టలపై కుట్టబడి ప్రదర్శితములైనవి. సున్నితము చేయబడిన వస్తువులకు

ప్రత్యేకస్థాన మేర్పడినది. ఆనవ, అరిష్ట, లేహ, చూర్ణ, తైల, ఘృత మున్నగు పేరులతో నూర్చు రకు వైబడిన వైద్యులు తమతమ నిర్మాణములను కనుపరచి యున్నారు. ఇందులో పాశ్చాత్య నిర్మాణముల చూపుచు మించ జేయునుద్దేశముతో కొందరు పనిచేసి విజయమును సంపాదించినారని ప్రాముఖ్యము మిక్కిలి సంతసించుచున్నాము. బొంబాయి జుడు ఫర్మక్యూటికలు వర్కుస్ అనుపేర బరగు బౌద్ధధనిర్మాతలు చూపిన ఫలములు ప్రశంసనీయములు. ఆంగ్లపద్ధతులలో గుటికలు మున్నగునవి యెన్నివిధముల సిద్ధముచేయుచున్నారో అన్నివిధముల వీరును సిద్ధముచేసి యున్నారు. పాశ్చాత్యవస్తువుల సున్నితపు పనితనము ఈ వస్తువులయందు సాపూర్ణముగా కానవచ్చుచున్నది. యంత్రముల సాయముననే వీరు పనిచేయుచున్నారనుట స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. బొంబాయిలోని లెఫ్టి నెంటు కర్నలు కీర్తిర గారి కర్మాగారమునుండి వచ్చిన సిద్ధవస్తువులును నిజేరీతిని సున్నితములుగా నున్నవి. వెంకటరమణ వైద్యాలయము వారి వస్తువులును మరి కొన్ని కర్మాగారముల యుత్పత్తులును కూడ చూచుటకు ముచ్చటగానున్నవి. ఆయుర్వేద వైద్యమును గురించి యెక్కువ గౌరవము కలవారు కూడ నివస్తువులను జూచినప్పుడు ఇంతసూక్ష్మప్రతిభ మనవారి కెట్లు కలిగినదా యని యాలోచించుకొనక యుండజాలరు. ఆంగ్లేయ వైద్యములోని 'వల్వి సుల'వలెనే 'టికెక్చరుల'వలెనే 'ఆసికుల'వలెనే మన ఆయుర్వేదవస్తువులు సిద్ధముగు నుదినము చూడగలుగుటకు నిజముగా సంతసించవలసి యున్నాము. వై కర్మాగారములలో పనియెట్లు జరుగుననుటను సూచించుటకో యన రెంటూల వెంకటసుబ్బారావుగారు గుటికలను చేయు నవివయంత్రములను గుటికలకు పూతలుపూయు యంత్రములను ప్రాంసు మున్నగు దేశములలో చేయబడిన వానిని ప్రదర్శించియున్నారు. ఆయుర్వేద గ్రంథములా కొల్లకగ ప్రదర్శింపబడినవి. ప్రాచీనములు నవీనములు సంస్కృతభాషలోని విదేవ భాషలోనవి అన్నియు నున్నవి. ఇవియున్నియు జూడ మన ఆయుర్వేదవైద్యులు నూతనఫక్కిని నర్వప్రయత్నిములు చేయుచున్నారనుట స్పష్టమగుచున్నది. అపక్వవస్తువులను పాశ్చాత్యులుగాని మనవారుగాని సృష్టిచేయుటలేదు. పరిమాణములను గుణములను దీప్తుకొని నాగరకముగా శుభ్రముగా ఇంపుగా వివిధవస్తువులను నిర్మించుటయే చేయదగినపని. పరిమాణములు గుణములు మన శాస్త్రగ్రంథములలో సర్లములయి యున్నవి. నాగరక పద్ధతులు ఇంపుగా వస్తువులను దీప్తుకీర్తి పాశ్చాత్యుల సామ్మూమాత్రమే కాదు. కాదనుటకు మనవారు నిరూపించుచునే యున్నారు. ఈ ప్రదర్శనమే అందుకు తార్కాణము. ఈ వైనము మన ప్రభుత్వము వారు బౌద్ధాసీన్యమును మాని దేశీయ పద్ధతులకు దోడగుదురేని దేశీయ పద్ధతులు పాశ్చాత్యుల నాగరక కార్యక్రమముల ననుసరించుటకును పాశ్చాత్య పద్ధతులు ప్రాచ్యోషధుల గుణములను గ్రహించుటకును ఈరీతి సమ్మేళనముచే లోకములోని వైద్యవిజ్ఞాన మభివృద్ధి యగుటకును మార్గమేర్పడునని నమ్ముచున్నాము.

THE GOVERNOR'S TOUR IN GUNTUR DISTRICT.

REPLY TO SEVERAL ADDRESSES.

GUNTUR DISTRICT ASSOCIATION'S STATEMENTS REBUTTED.

GUNTUR, December 15.

His Excellency and party arrived by special train this morning at Tenali at 7-15, and were received by Mr. N. E. Marjoribanks, the Collector, and Mr. H. Dawson, Superintendent of Police. At a public reception held in a small and tastefully decorated pandal specially erected on a platform, there was a good gathering of townsmen, and Rao Sahib C. Bhaktavatsala Naidu, Chairman, Municipal Council read an address.

His Excellency's Reply to the Municipal Address.

GENTLEMEN OF THE TENALI MUNICIPAL COUNCIL.—

I would first thank you most heartily for your welcome and for the expression of your loyalty and of your sympathy in the great cause in defence of which the Empire is now engaged. I feel it a special privilege to be the first Governor of this Presidency to receive an address from the Municipal Council of Tenali. It gives me great pleasure to be able in this way to show my appreciation of the work which you are doing and to have an opportunity of wishing this young Municipality a long and prosperous career. Most of us envy youth, and your youth to which you refer gives you great advantages. It enables you to profit by the lessons of the past and by the, sometimes painfully gained, experience of others you can derive instruction from their mistakes and encouragement from the measure of success to which they have attained. I feel sure, gentlemen, that you realise to what a large extent the future of your town is in your hands and that you will do what in you lies to promote that spirit of co-operation and of concord which is all important in civic life. I now turn to the representations contained in your address. That you have early realised your responsibilities and your opportunities is clear from the survey which you have found time to make of your more pressing needs to which I will now briefly refer. In the first place you suggest that your constitution might be placed upon a broader and more popular basis. As to that I need only assure you that proposals for its revision will be attentively considered. I am glad to hear that you have benefited by the visit and lectures of Professor Geddes, but I understand that the proposals for the relief of congestion and town improvement to which you refer are not mature. I hope that when the time comes Government will again be in a position to aid your schemes. The lack of drainage from which you suffer has been recognised, and the Government hope shortly to be placed in possession of a preliminary report and estimates, and when these have been scrutinised I have no doubt that the Government will be ready to consider the question of financing the scheme. You refer also to the unsuitability of the present hospital building. This is admitted on every side, but it is for the Council to submit practical and considered proposals, and such proposals are, I understand, awaited. I have no doubt that subject to financial consideration and to the competing claims of other bodies which they can see their way to approve. So too with reference to your proposals in respect of bridges. A report on the subject is awaited, and I need at present say nothing further here.

You refer also to numerous other pressing needs, and if I may give one word of advice to you in dealing with them, it is that time and thought and trouble devoted to the maturing of municipal schemes are never mispent—where funds are limited and competing claims to numerous well-considered schemes must have superior prospects of acceptance. You plead your municipal youth as an excuse for the exuberance of your requests. I can assure you that no apology is necessary, and my only regret is that the financial situation for the time makes caution and strict economy so necessary. I feel sure, however, that the quality of cheerful and sapient good humour so long associated with the name of Tenali Ramalinga still characterises the people of this town and that though the task of municipal development and improvement seems so arduous and expensive, your difficulties will stimulate you to further efforts to overcome them. Gentlemen, I wish your town and Municipality all prosperity and thank you again for the cordial welcome you have extended to me.

His Excellency after being garlanded motored with the Collector and party to Guntur. Among those present at Tenali were Mr. P. Rajagopalchary, District Munsiff, and the Local Revenue Officers.

At Guntur.

From Tenali His Excellency, accompanied by Mr. Marjoribanks, Collector, the Private Secretary, the Military Secretary, Aide-de-Camp, and Mr. Dawson, Dist. Supt. of Police, motored to Guntur a distance of sixteen miles. The road was in excellent condition, and triumphal arches were put up at intervals. Large crowds of villagers gathered round on either side of the road, and the school children greeted His Excellency with the waving of flags. Guntur was reached about 9-15. The roads were lined on both sides with very large crowds of people. The police had a difficult task in keeping the crowds back, and they performed it well and tactfully. His Excellency and party drove to the Collector's Office, where a contingent of the Guntur Reserve Police presented arms to His Excellency. After inspecting the guard-of-honour His Excellency was conducted to the hall of the Collector's office upstairs, where the more important officials and the non-official gentlemen from various parts of Guntur were assembled. Among those present were Messrs. J. C. Fernandez, District Judge, Mr. Ramaswami Iyer, Executive Engineer, Mr. A. Sambamurthi Iyer, Sub-Judge, Mr. S. Ranganatha Mudaliar, Sub-Judge, Mr. J. Ramayya Pantulu, Deputy Collector, Mr. R. P. Gill, Mr. V. Desikachariar, and the members of the Municipal Councils of Guntur and Narasaraopet, the members of the District Board, the Anjuman Islamiyah, and District Association.

Municipal and others Addresses.

His Excellency was conducted to the dais, and after he had taken his seat the Collector introduced Mr. N. Hanumantha Rao, Chairman, Guntur Municipality, to

His Excellency, and he presented the address enclosed in a casket of finely chased silver. The address having been read, other members of the Council were introduced to His Excellency. Mr. V. Prabhakaranbhai, Ex-officio Chairman of the Narasaraopet Municipality, was next introduced to His Excellency. He read the Municipal address, and it was presented enclosed in a sandalwood casket inlaid with ivory work and presented the other members of the Council to His Excellency. Mr. P. V. Sreenivasa Rao, Vice President, District Board, next read the District Board's address and presented it enclosed in a chased silver casket. Mr. Habibulla Khan, President of the Anjuman Islamiyah, read an address on behalf of the Anjuman, and presented it in a casket, after which the other members of the Anjuman were introduced to His Excellency. Mr. K. Venkatapayya, President of the District Association, was next introduced to His Excellency, and he read an address on behalf of the Association after which he presented other members of the Association. His Excellency then made a joint reply to the addresses.

His Excellency's Reply.

In making a joint reply to the five addresses His Excellency spoke as follows:

GENTLEMEN, Before I proceed to touch upon the various representations and requests which your addresses contain, it is but right that I should express to you my cordial appreciation of the warm welcome which you have extended to me. Especially would I thank you for the expressions of loyalty and devotion to the throne which those addresses contain. I have recently come from the heart of the Tamil country, where I received full proof that the people are convinced of the righteousness of our cause and of the supreme importance of these imperishable ideals in defence of which the whole Empire is united, and it is a matter of deep satisfaction to me to find here, too, among men of a different though allied tongue, the same loyalty, the same confidence and the same unanimous appreciation of the heroism and self-sacrifice of our brave armies and of those of our gallant allies. I appreciate highly the sincere and eloquent terms in which you have given expression to the feelings which animate you.

GENTLEMEN OF THE GUNTUR MUNICIPAL COUNCIL.—I have listened with pleasure to the expressions of gratitude to the Government for the help it has been able to afford you in carrying out your project for a Municipal Hospital, and it will give me great pleasure to accede to your request to lay the foundation stone of the new building. I could wish that the provision of medical aid were the sole problem of importance which you have had to face, but, as you state in your address, the questions of water supply and drainage have also required serious consideration. As to your water supply, investigations with a view to rendering it more copious and regular, are now being carried on. We can only hope that these investigations will prove successful, as I fear that the alternative scheme which you suggest for utilising the Kistna water would be prohibitive in cost. A drainage scheme has also been examined, and although financial considerations must largely determine the lines on which proposals of a practical nature should proceed, I hope that our sanitary engineers will yet be able to frame a scheme which will improve the sanitation of your town without laying an excessive burden on the resources which may be available for its execution. I am glad to hear that your schemes for opening up congested areas are at last assuming a final shape. I can assure you that when your detailed proposals are placed before them, Government will give due consideration to your plea for financial aid. I only hope that by the time they are ripe for execution the Government will once more be in a position to give subventions in aid of such schemes. As regards your request for an overbridge, I understand that no definite proposals have yet been submitted for consideration. When that is done they will be carefully considered, but it seems at least possible that your requirements may be met in a less expensive manner. In any case the other schemes which you have already undertaken seem likely for some years to come to prove a sufficient strain upon both your energies and your resources.

GENTLEMEN OF THE NARASARAOPET MUNICIPALITY.—Although your municipal experience has been so brief, I recognise that you too have realised the responsibilities with which you have been entrusted. I have no doubt that in course of time the various improvements to which you have turned your attention will be accomplished, I can but assure you that when financial conditions improve, your claims or assistance will not be overlooked. I am unable at this stage to do more than refer to your proposal to convert the minor irrigation tank to which you allude into a municipal tank to be reserved for cattle. That proposal raises several issues which require careful consideration, but I can promise that a report will be called for, and on its receipt your proposal will be most carefully examined.

GENTLEMEN OF THE DISTRICT BOARD.—I must first offer you my sincere congratulations on the fact that the construction of your first railway is approaching completion. I can at present give no definite undertaking, but if it be possible for me to do so, I shall have great pleasure in accepting your invitation to open it. You have under contemplation other railway schemes also. On the present occasion I shall merely content myself with congratulating you upon the enterprise and foresight which you are showing, and I can assure you that the Government will give all possible encouragement and assistance to your projects. You next touch upon certain questions regarding the increase of your numbers and extension of the principle of election in the case of non-official Presidents of Taluk Boards and Vice-President of the District Board. As you are aware, the question of the revision of the Local Board Act is now under the consideration of Government and affects all Local Boards. Further, the experiment of having non-official Presidents in your district is

still upon its trial, and I think we may wait before altering the scope of the experiment. I share your satisfaction at the increase in the number of elementary schools in your district, which has been made possible by provincial grants, and I trust that any check due to present financial conditions may be purely of a temporary nature. The Government greatly wish to render union panchayats more efficient, and I am glad to find that you share my hope that the recent order of Government on the subject will help this object. Your request for an extension of the principle of election in union panchayats will receive careful consideration. You refer also to a matter of considerable importance, to your district, namely the prevention of floods due to breaches in the flood banks. The Public Works Department is paying anxious attention to these important questions, and measures which will tend towards the prevention of breaches are now under consideration. I would, however, take this opportunity of pointing out to you that much depends on the hearty co-operation of the villagers themselves. Cases are not infrequent in which a search has occurred owing to the difficulties in securing a prompt supply of labour for dealing with leakage when discovered. For that he must rely largely on the villagers themselves, and I sincerely trust that landowners will use their influence in every way to impress upon the ryots the necessity for prompt assistance on their part. As regards the Kistna reservoir project, I refrain from expressing any opinion at present, except that further investigation is necessary.

GENTLEMEN OF THE GUNTUR ANJUMAN ISLAMIYAH.—I sympathise greatly with you in your desire to ameliorate the condition of your community, and I am glad to hear of the efforts you are making to extend education among your members and thereby to secure for them wider opportunities. I rejoice to think that Government have been able to help in some degree towards the establishment of a reading room and library for your Association and I hope that the building to be constructed will form the nucleus of other institutions which will forward the advancement of your community. You make various requests and suggestions as to the methods by which the funds necessary for your purposes may be provided. These suggestions raise questions of principle, and I would suggest that, if you think such methods may properly be pursued, you might very properly bring them to the notice of the District Officials. You lay stress on the difficulties of poverty and language which stand in the way of the higher education of your boys. The Government have, as you are aware, recognised the former difficulty, and are, according to their means making special provision for scholarships to Muhammadans. The calls upon the public purse are so heavy, however, that I would suggest to you that provision of this kind might well appeal to the generosity of the well-to-do among you. Subject to the same limitation, the Government are also making provision for the use of Hindustani as a medium of instruction in secondary schools. I regret to say, however, that at present, in view of the financial position, I cannot hold out any hope that Government will be able to open a Muhammadan secondary school here. I am glad to learn that your community are taking more and more advantage of the educational facilities which this place affords, and I trust that it will not be long before you are able to point with pride to a long list of academic distinctions. You may be sure that no Muhammadan in the Government service will be overlooked in respect of any promotion to which he is entitled and for which he has shown himself fitted. The fair field and no favour which you ask for on behalf of your graduates is assured to them equally with all the other classes.

GENTLEMEN OF THE DISTRICT ASSOCIATION.—You bring to my notice certain dangers to which, in your opinion, the existence of criminal settlements in this district give rise. I assure you readily that the Government have taken, and will take, all necessary measures in order to prevent these settlements from constituting a menace in any way to the public, while they continue to carry on the important and necessary work which they are doing. You make various suggestions in connection with the recent resolution of the Government on the much debated question of Panchayats. I do not propose to accompany you into the historical field of the constitution, functions and power of village Panchayats in ancient days. The Government will be well satisfied if their desire to evoke and utilise to a fuller extent the growing interest in local affairs is realised, and will, as experience accumulates, readily adopt any measures or suggestions which seem likely to advance the object they have in view. With regard to the introduction of the elective principle in the union of Bagatla, any local representations will receive careful attention. Irrigation questions must of course occupy a prominent place in this district, but I think that the impression conveyed by your remark would hardly be just towards the Department on which rests the heavy responsibility of regulating an irrigation system of such immense extent and complexity. You refer to the system of re-sludging as new, although, as a matter of fact, I find that over one-third of the Kistna western delta has already been piped as far back as 1908, and that the work has been steadily carried on since that time. The object with which it was introduced was to meet the evils of which you complain and with a view to secure a more equitable and regular distribution of the available water. Mistakes may possibly have been made, but the ryots are certainly not debarred from bringing them to notice, and Government have recently been overhauling the machinery for dealing with them. On the other hand, assertions such as that most of the new spouts have been fixed apparently without regard to existing levels and without adequate provision for the connecting bodies, can be accepted hardly without reserve, and in the interests of all concerned I would deprecate exaggeration in matters of such importance. It is fair neither to the Engineers, to whom the ascertainment of the actual facts is all important, nor to those ryots whose genuine grievances may be obscured by a mass of vague and unsubstantiated assertions. Individual cases of hardship may no doubt exist, but that is a very different matter, and at present I see no reason to suppose that our existing agency is not perfectly competent to enquire into and decide such cases upon their merits, for I am aware that they are carefully investigated and that the Officers concerned generally are anxious to remove all grievances. As regards the penal assessment on donkeys, you seem to be satisfied with the rule, and I feel sure that you realise how essential it is to preserve these donkeys for the use

CONTINUED ON PAGE 12.

వృత్తాంత లేఖలు

గుంటూరు వార్తలు.
(ఒక విలేజుకు సంబంధించి)
కాలమాన స్థితి.

గుంటూరు డిసెంబరు 13:- వారము దినములనుండి చలి మిక్కిలి తీవ్రముగా నున్నది. ఈ నడుమ కాశలు విస్తరించి మరిసిండుగురు పంటలు కొంతవరకు చెడివి. పువ్వుల పక్కల పండియించుటలకు జరుగుతున్న అంత బాధ లేకున్నది. మిక్కిలి బాగాడు చేయి అంత బాగుగ లేవు. అకాలవర్షములు అదియు ను మిక్కిలి మునుపటి నీ బాధగల్గింది.

తేలు పేయరు సంఘము

ఈ సంఘమువారు కడుక్కోర్తగ పని చేయించున్నారు. ఈ సమయ జరిగిన కల్లోలములకు కారణభూతమును "వెల్లు నిమరు" గారికి పరాధము సంపాదించుటకు కల్లరు సం తోపించుచున్నారు. పరిభ్రష్టులవారు న్యాయమును పరీ లించి మరల న్యాయతి హనుమతరావుగారిని ఖాయముచేయ నెందుట గౌరవార్థమని చెప్పు నొప్పును

గవర్నరు గారి రాక

ప్రజలలో రాజభక్తి యెక్కువకు నున్నదటటకు ఏ మూల మాదిగ గవర్నరు గారి రాకకై యెదురు చూచుచుండు ప్రజత్వములచే ప్రజలు అత్యంతగా నున్నారు.

తునివార్తలు.

(ఒక విలేజుకు సంబంధించి)

కాలస్థితి.

తుని డిసెంబరు 12:- ఇక్కడ చలివిస్తారముగా నున్నది. వందల సంవత్సరముగ వలించుచు. మెరకవెరులు ఫలో న్నభివృద్ధి వచ్చియు అతివర్షములచే చాలవరకు పాడైంది.

మధ్యద్రావిడుల జగతిరాజపుత్ర సమాజము.

వైశేషిక నోకసమాజము నూతనముగా స్థాపించబడినది ఆంధ్రదేశమునకుల వీరక్షత్రియవారల విద్యాభివృద్ధి కొంతను వారి నున్నతస్థితికి దెచ్చుటకును ఈ సమాజమువారు ప్రతి డ్వింపనుకట్టి తమయొద్దకును శ్రీరాణీవారికి నివేదించ వారును విద్యాభివృద్ధిని తమయొద్దకును గవరచిరి. శ్రీనివాసాచార్య జగతిరాజపుత్రులగు స్థాపించిన హైస్కూలు ఇదివరకే వెళ్ళుచుండి తుత్రియవారల వాకర్షించి యు న్నది- ఇదవై డ్వింపనుకట్టి ఆచార్యులకు విద్యాభివృద్ధికి పట్టుకొమ్మ. ఈసమాజమువారు కనబరచిన మార్గము తక్కిన పులములవారికి పొత్తానమునుగూడ కలుగ చేయునట నిర్ణయము- బొత్తా న్నముల వైశేషిక, మాద్యమలవారు పరిశ్రమ తమనాతి వారి యభివృద్ధి గౌరవ పాటుపడుటకు సావకాశము గలదు. ఇట్టిపులముల కాలవాలగు నీవైసమాజము నిర్విఘ్నముగ నిడివాభివృద్ధి గాంచునట డ్వివాదాంశము.

మానీకేసు

ఈ మధ్య జరిగిన బోగము దానికేసులో ముద్దాయిలని కట్టుకొనబడిన వారిని వెనుకకు కమిటుచేసివారు. కానివారు అపరాధులనియు, అసంతోషము వైగా నున్నారనియు తెల్ప వలసివారు లేక.

మరియుక మానీ

తునిదగ్గర మాసవరకునకు సమీపమున నొక కంసాలి కొంచెము అస్త్రగలవారు. తన తమ్మునిభార్య రెండుసంవత్సర ములపాటుని ఒడిలో పెట్టుకొని మార్చురియుండ, కొకరి

కంటిదానితో ఆమెను ఏ కారణమునో గట్టిగా కొట్టుటచే ఆ పిల్లవాడు మృత్యువైయ్యెను. ఆమెను చూడ సిద్ధముగనున్నదట వై బోలెనువారు వెల్లిరి. తక్కినసంగతు లేవియు లేవు.

ఎన్నేటు.

విజయనగరము సంస్థానము దావాలో మాయవైటువారు నుమారులకు వైగా నాదులకు పెట్టుబడి నిమిత్తము యిచ్చి యున్నారు. ఆదావా రాణి ఆయన పిమ్మట వాడులు ఈ సామ్యునివయమై మరియొక విధముగ వాలోచించిరి. అందు నిమయమై దాఖలైన దావాలో మాయవైటువారే జయముం చిరి. లక్ష డెబ్బదివేలకు డిక్రీ అయినది.

దర్బారు దినోత్సవములు

డిసెంబరు 12-వ తేది దర్బారుదినము గుటచే శుభములు మాయూర 9-వ తేదినండి ప్రార్థనకు బంతియాటలు పాదకంఠకర్తల మున్నగునవి జరుగుచున్నవి. బంతియాట లలో శ్రీశ్రీకృష్ణవారే జయము గాంచిరి. శ్రీ రాణీవారి యభిమానముచే నెగడుచున్న నీమన్నుత పాతకాల వైభవము చేతనే మాగ్రియును ఇట్టి దినములలో మరింత శోభాయమాన ముగ నున్నది.

బల్లారి వార్తలు.

(ఒక విలేజుకు సంబంధించి)

కాలమానము.

బల్లారి డిసెంబరు 12:- ఇక్కడ వర్షము విశేషముగా కురియుటచే పర్వతముల వృద్ధియైనది ఏముంటు వాదినను ఒక రోగి అగమ్యమందును. అనుచు పైకి వెళ్ళి కారము, జ్వర మును నుండు పుష్కలమునకు పడివేలకు మించియుండునని మంపుతేలు బడినది. ఇదిగత స్వతంత్రముగా నుండులను కొనుక్కొన్న వారి సంఖ్య తెలియదు. ఇట్టిజ్వరమిడివర కన్నదు రాతేదని నీయూరిలోనివెద్దలు చెప్పుచున్నారు.

కలెక్టరు.

వీరు పరీక్షతము గాగ్రియులలోలేదు. హాసపేటతాలూ కాలో సంచారము చేయుచున్నారు.

బెన్సి సుట్టూర్ మెంటు-

అక్టోబరు 24-వ తేదీని ప్రార్థనకు ఈ ఆటయొక్క కడవటి ఆట నిన్నటిదినము జరిగినది. ప్రొద్దుటూరు సి. యస్. వరసింహాచార్యు డాక్టరు టి. వరసింహులు యల్- యమ్- యస్- గారొకరినొకరు, డిప్టీమేజిస్ట్రేట్ వరకు కొలాపలం డిప్టీకాంత రాజగారును, కొమారస్వామి (బాబు) గారు నొకరినొకరు ఆడిరి. జిల్లాజడ్జి ఆర్-ఎ. కెంకంత్తు, మావరిం పెండెంబుఇంజనీయరు లాంగ్ ఫ్టెన్ గారును ఏజి క్యూటిన్ యిం

జనీయరు వార్డు 1 నొరవారును, ఆటను చూచుటకు వచ్చి యుండిరి- అసిస్టెంట్ కలెక్టరు ఆర్-సి- క్యాలండరు దొరవా ను న్యాయవిమర్శకులుగానుండిరి. మాకుపర్యాయములు మొద ట పేర్కొన్న వారే గెలుపొందిరి. ఇక ప్రొద్దు టూరు వర సింహాచార్య వారును, పోస్టల్ డిపార్టుమెంటు మావరిం పెండెంటు రికెట్టుదొర వారును, ఒకరొకరు కడవటి ఆట ఆడుదురు. తేది నిర్ధారణలేదు.

పేరు నోటిఫికేషనులు.

ఎదో యొకయొకమూత్రము కలిపి పరిగి గుండురావుగారి యింటిలో చచ్చిపడియుండెను. ఇది జరిగి చాలరోజులుయినది. అయినను రైల్వేస్టేషనులో నోటిఫికేషనుల నింకను ఇచ్చుట యెందుకు మానలేదో తెలియజేస్తుంది రైలుబండి వచ్చుటకు గంటకుముందుగా నీనోటిఫికేషనులనిచ్చుటకు ప్రారంభించురు. పొన్నుపొన్ను గుడిపెదగ్గర జయము గుమిగూడియుండి సమయ మునకు ఈనోటిఫికేషనులు దొరకక బండిని పోగొట్టుకొని అనేకవర్షములకు పోతులగుచున్నారు. ఈతొందరను తొల గించవలయుననిన, రైల్వేస్టేషనులో బండివచ్చుటకు గంటకు ముందుండి నోటిఫికేషనుల నిచ్చుటకు ప్రారంభించుటకున్న డొరిమధ్యమన పగలు 7 ఘంటలనుండి 10 ఘంటలవరకును, సాయంకాలము రెండుఘంటలనుండి 5 ఘంటలవరకును, నిచ్చుకట్టుచేసిన వాగుండును.

నోటిఫికేషను గుమాస్తాలలో నందరు మంచివా రుండరు. ప్రయాణికులగు శ్రీమతి అమ్మ వారివారికి సంబంధించిన పురుషులు నోటిఫికేషనుల వడిగినయెడల ఆయా శ్రీమతి ముచ్చినగాని నియ్యనని కొందరు మొరకు పట్టు పట్టెదరు. అడి గినవారి కడిగినన్ని చీటిలను వ్రాసియుచ్చుటయే వారిపనిగాని అధిక ప్రసంగములతో వారికి నిమిత్తములేదు. నోటిఫికేషనులలో సంతకముచేయుటకు గాను వారు రావలయుననిన, నూటికి 90 వంతున పురుషులే విద్యావిహీతులై యున్నప్పుడు శ్రీమతిలు సంతకములను చేయుగలరు. శ్రీమతి మేరుగ నేర్పిటులను జేయుట రైలుకే కంపెనీవారి విధి. దొరతనమువారు సంగతి సందర్భములను గమనించి ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించుట కై కోరుచున్నాను.

ఒక హాత్మ్య.

కురుగోడు అమరగోడు రెండవసమయని నెవరో మూడుదినముల క్రింద వరికేసేవారు. ఇతడు ఇతరకేంద్ర పొగ్గియునువాడు. అత్యంతగొనుమాడ ఇతరులచే నరకబడియే పొగ్గియులను విడిచెను. అన్నకుమారుని కడే సంధించెను.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
అందరి మనస్సును రమించజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వవాసనయును కలదు. ఆలోకవోల సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బాధుగాలేదు. వేలెగుడలోగాని చొక్కాన వైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందననము మధ్యలోనుండు యెంత సుఖమును వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతఅనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యేవనియుండినా యీ 'ఆటో దిల్ బహారు'యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకయొడ్డి వ్రాసికొనుట వెల 1/2 ద్రామా 1-కిరూ. 0-8-0
,, 1 ద్రామా 1-కి ,, 0-12-0 వి.వి. చార్జి యూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

ట్రాట్ డిల్బహారు నుగంధకాగ్ని ఒకటికి వెల 0-1-0.

వీటినితీయునప్పుడు ట్రాట్ డిల్బహారు పేరును వరిపీండి తీయవలెను. ఈనుగంధ దృక్పథములు ప్రతి వసూదానంద గొప్ప గొప్ప పేరుగల వుకాములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోలోపిజెంట్లు సోలోపిజెంట్లు :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం 153 మామూమసీగు, బొంబాయి.

మద్రాసు ఏజెంట్ :- మహతా పురుషోత్తమ మూర్తి, నెం 29, వైసాబహార్ రోడ్, బ్రూలంగడిసమీపం, మద్రాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి
5 గురు మార్పుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు ముడుసేసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్ లైటులు, బిగులు, స్పిడ్ మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని చుట్టూగా కొనకలెను. ఏలన నిక ఇద్దరిందాకిని గూడ నువ్వయిండును. ప్రతీ ప్రయత్నమునకులతో బ్రేకులుగల హావాండ నలన నీబట్టు చేయించబడినది.

ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలన్నుక గలవి గాన వీరికి మరావీర్లుభర్త చాలతక్కువ.

ఈ క్లక్కు అగ్నిపరీక్షచేసి ఈబండ్ల ముమ్మో గించిరి ఆకుమ్మచాల బలమైందిగాని చాల తేలి కై విడిగా విడువవచ్చు.

ప్రపంచముందు వాడబడుచున్న మోటారు

మామిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు నగపాలకన్న హెచ్చుగా నున్నవి.

ఈబండ్లకు మీరు పెట్టుబడి పెట్టినామ్యం తయ్య సద్దనియోగమే.

ఈబండ్లమీద ప్రపంచము దన్నితేకముల లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.

కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు.

ఈ నె 20 యర తేదీ నూటికి 80 బండ్లు ప్రియ రులలో వచ్చును.

పిమ్మట ఆకాభంగము కలుగకుండ ముందు గనే మాకు వ్రాయుడు.

విదేశీయతలకు తెలుగునవలలు

లీలా లేక నువ్వేదినగరము:- ఇంకా త్రిల
మనోహరము చావలసియున్నది. 1-0-0
యశోధర:- ఇంకా కలుగునది తెలుగునవల
ప్రేమకై పడరాని పాటలను యిచ్చి తిరిగివచ్చు. 0-12-0
మనోరమ:- మగడు నీకు గాని రాక్షసునివలె జన్మ
కొన తన పాపకర్మలను బ్రతిపించుట. 0-10-0
జగదేకరంభ:- అన్నకై పడరాని పాటలను
యిచ్చి తిరిగివచ్చు సామర్థ్యాలికథ 0-10-0
సహనోదరవాంఛ:- తమకథలు బుద్ధిలేక
కలహించిన అన్న నోర్యలను నడచు బోధించు. 0-4-0
అత్తలరాని పాటలను కోర్కె కోర్కె ప్రలాపం 0-2-0
మిత్రద్రోహము:- స్నేహద్రోహమున నశించిన చరిత్ర 0-8-0
సహజేవతాత్మ:- (గొడ్డలికత్తి) తాత్పర్య సహితము అ2.
విశాఖాంధ్ర ముద్దచరిత్ర (మొదటి భాగము). 0-8-0
విశాఖాంధ్ర ముద్దచరిత్ర (మొదటి భాగము). 0-8-0
విశాఖాంధ్ర ముద్దచరిత్ర (మొదటి భాగము). 0-8-0
6, కంకలెక మేల్మీది, మదరాసు.

“శబ్దకౌముది”

అను సకారాని అంధగినినుంటువు. ఇది జేబులో ఇముడ
గలది. ఇట్టిది కే తెచ్చడవలెను. కావున అపూర్వమైనది.
తెలుగునవలలకు సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి 10 కి తెలుగు. 10.
తెలుగునవలలకు సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి 10 కి తెలుగు. 10.
తెలుగునవలలకు సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి 10 కి తెలుగు. 10.
యస్. వి. రంగాచార్యులు,
88, వరదాచారియప్పన్ పీఠ, చెన్నపురి.

అమృతాంజనము
అన్ని నావులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బితో నహ సీసా 1-కి వెల 0-8-0
అమృతాంజనము డిపో, 7, తంబుకెట్టిపీఠ, మదరాసు.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రలు
చక్కని డబ్బితో వర్ణించబడినవి. వారి చిత్రపటములు కూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదివలె కాండమున ముద్రియింపబడి లేదు.
తెలుగునవలలకు సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి 10 కి తెలుగు. 10.
శ్రీ కృష్ణదేవరాయని చిత్రపట ముచితము.
నలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
7, తంబుకెట్టిపీఠ, మదరాసు.

మదరాసు మోటరు ఇంజనీయర్లు
24 జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు
మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుభాగము
ను, బోధనాభ్యాసముల గలపనియు. ప్రత్యేక గమనిక:-
పొరుగుని ద్వారాను ఈ విధముగ నడచును, భోజనాదికములు
ను ఏర్పాటుచేయుదును. ప్రతివెలత్రయమున క్లాసు ప్రారంభ
భవగును, తయారైన వైద్యకళికి శిక్షణ చేయుదును. స్వల్ప
సంఖ్యయే దీనికొరబడును. మే జేజు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

జ్యోతిషాశ్రమమున జాతకభాగము

వలయువారు వారి జాతకముయొక్క నకలు గాని పరి
యైన జననకాలము, తేదీ గాని వ్రాసి పంపించవలెను. అట్లు
పంపినయెడల జాతకము పుట్టిడి అగాయము యిచ్చి తిరిగివచ్చు
జరిగిన యాత్రుల ఫలములు అనగా జాతకముయొక్క రూపము,
ధనము, భూమి కలత్రము, సంతానము, ఉద్యోగము వగైరా
లు పీటిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి 1 రూ॥కు వి. పి. గా పంప
బడును. ఇవి సరిగా బుజుచిచ్చిన యెడల ముందు జరుగబోవు
యాత్రుల నగలుగల గల పూజాభాగము కాస్త్ర సమృద్ధ
ముగా వ్రాసి 4 రూ॥కు వి. పి. గా పంపబడును. వి. పి.
భక్తులు క్రింద 2 అణాలు అవసరముగా నగును. జననకాలము
గాని అదెన్నగాని సరిగాను వివరముగాను లేనియెడల
జాతకములు వ్రాయబడవు. ఇట్లు విధేయుడు
ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి,
గోపాలపురము, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు వర్క్సు కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల
పూడి రోడ్డుమీదను పరిపాలనా భాగముగల రోడ్డు
ర్యూతులను కైర్ మోటారుకార్లకు ఈ నెలలో నడిపించు
టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెప్పవలయునది ఈ
మధ్య కురిసిన అపరిమితపు కష్టములకు కార్లకు వేయు రంగులు
అరకను నూర్చి వార్చి వేయుటకు పీటకానంతర మొదట
ఎర్పాటుచేసికొన్న దినుసులకు పని ప్రారంభించుట అభ్యంత
రము కలిగి బిల్లును ఏలూరుకు బంపించుటకు పీట కలిగి
నది. కాదు. ఇట్టి పీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే
ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోలుగేటు
కంట్రాక్టరు మోటారువర్క్సు సేవకడనున్న తనకు నష్టము వస్తు
దని భవిల్ దావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారిం
నోటిను ఇచ్చిట్లున్న అంతులను మాకు లయివచ్చు ఇవ్వ
కుండా ఆగిపోయిట్లున్న పడరు టోలుగేటు కంట్రాక్టరుకు
అవి భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మునకు
వాడుక చేయుచున్నట్లున్న పింట్లున్నాము ఘోరకాంక్షించి
లిటిను రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు
ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు కలిగి ముందు
కురు చేయు మంచి పనులకు కలుగ నేరవు.

మహామహావాద్యాయ బ్రహ్మశ్రీ
కొక్కండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలీన
మునకు వ్రాసికొనవలెను.
1 బిల్వేశ్వరీయము 2-0-0
2 కొక్కండ మహాకవ్యము 0-12-0
3 సింహాచల యాత్ర 0-8-0
4 గోదావరి వర్ణనము 0-8-0
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము 0-8-0
6 నరకాసురవిజయ వ్యాసాగమము 0-8-0
కొక్కండ కుమారనరసింహం,
(281) రాజమహేంద్రవరము.

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.
ఇది మనోహరమైనది విద్యార్థులు, స్త్రీధర్మ,
ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి ముఖ్యమైనది, విశ్రాంతి నిచ్చును.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

Wanted

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు
సేర్పటకును, వర్క్ షాప్ కనులను జూచుటకును
ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ
యొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రిన్సి
పాలుకు ధరఖాస్తులు పంపవలెను.
ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్నం.

యువతీ విద్యానిలయము-బాపట్ల

లోనకు నెకండరి పీఠ పాఠశాల అయి ప్రైవేటుంగు
అయినట్టి యాపాధ్యాయని యొక్క-రుకు మెట్రిక్యులేషన్
ప్రైవేటుంగు పాఠశాల అయిన మెట్రిక్యులేషన్ ఈ పాఠశాలకు
ఉపాధ్యాయులు కావలసియున్నాడు. అట్టివారైననున్న
యెడల తమ ధరఖాస్తులను ఈ క్రింద సరికము చేసివారికి
ఈ సంతకము అభియోగా తమ ధరఖాస్తులను పంప వేడు
చున్నాము. ఈ మెట్రిక్ కేరకమును గోరునది ధరఖాస్తులో
తెలియపరచునది.
బాపట్ల చో. సీతమ్మ.

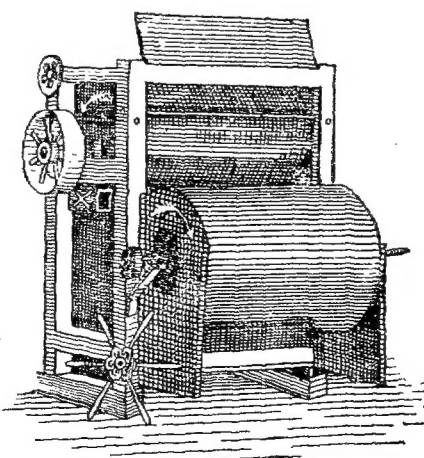
FOR XMAS AND NEW YEAR
FRUITS—Apples, Coorg oranges, Spanish and Black
grapes, Peaches, Pomegranates, etc. of Superior quality
VEGETABLES—Fresh English Vegetables.
FLOWERS—Cut Flowers, Bouquets.
Garlands for Presentation.
Also English Vegetable and Flower Seeds
Fruits, Plants Etc.
Price List And Catalogue With Illustrations
on Application.
N. RUDRAPPA & SON,
LAL BAGH ROAD, BANGALORE.

THE (Phon 341)
HOTEL CLARENCE.
GOLD MEDALISTS.
BAKERS, manufacturing Confectioners, and
well-known Caterers.
Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;
Our Decorations and Ornaments special this
Year
Xmas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.
Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application.

రోమహరి
డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0
గోరజము " " 7-0-0
కుంకుమ తువ్వ " " 2-0-0
అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుకెట్టి పీఠ, మదరాసు.

వేరుశనగలను ఒలుచుయంత్రము

ఇవి ఇంజనీయరులు, యినుప
ఒక్కకంపెనివారివల్ల తయారు
వేరుశనగకాయలను ఒగులగొట్టి, పప్పు నలగ
కుండ తీయుటకుగాను ఈయంత్రము నిర్మింపబడినది.
కావలసిన రకమును తెలియపరచి నట్లయిన
ధరలు తెలియపరచబడును.

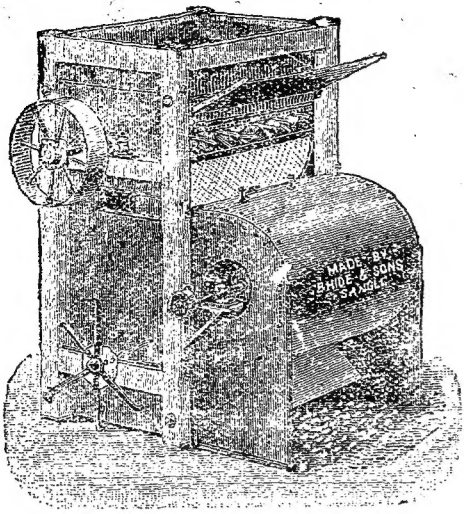

సామాను వర్తకులయిన
చేసి నష్టయి చేయబడును.
రోజు 1-కి 12 గంటల కాలమునకు
80 మొదలు 120 బస్తాలువరకు తయారు
చేయుటకుగాను మూడు తరగతులుగ నిర్మింపబడి
యున్నవి.

చిరునామా:- బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక ఒక్కకంపెని, నెం॥ 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticor or opener.

పేరు శేషగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము పేరు శేషగలను ఒలుచు పనుల గొట్టటకు గాను నిర్మించబడినది. లోపల పప్పున పనుల గొట్టటం దుభ్బరముగా ఒలుచును. బొంబాయి మదరాసు రాజధానులం దన్న భాగముల పరిశీలనైనది.

మామంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.
విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున మాట వ్రాయించును.

బైడే అండు నన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

త్రికాలధర్మన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్వర్తమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, నస్తువుల ధరలు, పరితూఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

అద్ద చక్కని నీమ అద్దము	6	0	0
నీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము అంగ్లేయులొకడొకడ వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kaira District

రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

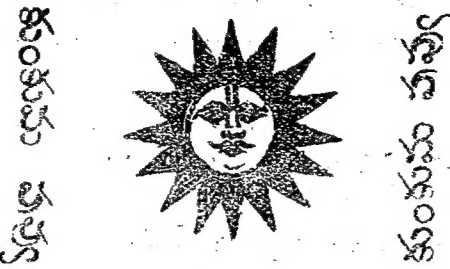
దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాది ఫత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు నీయతా మాకం పెంకిగాను గెట్టితగమైన సా మానలతో చేయబడినది. దీని లో మాకం వెనిపే గన్న పీపాయి మార్కు చేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కం వెనిపే దొరకదు. ఇది సరియైన కాలము మాపుచేయు నిండా

సుందరమగు లోతట్టు అద్దపు మార్కెడియూ. మాకం వెనిపే ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈగడియారములూ మాకం వెనిపే చేసి తప్పకధరమ అమ్ముచున్నాము. మునుపటి వలకు. రి. 8-0. ఇప్పటివల గొలుసుకోచేసి 11 3-0-0. విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, సౌకామేట, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమైన నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాష్ణాను గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(52) 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

ప్రకటన:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.

తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి తడు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము
కలయవాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 145, కాంపేటి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

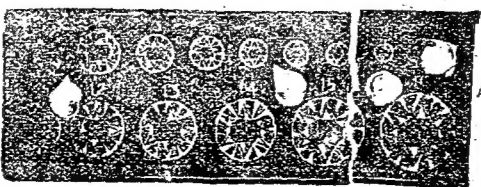
అమృతాంజనం.

అమృతశబ్దమాదివిగల
మాయమందుగాదు.
ప్రతియుట నుండదగినది
తలకొప్పి, వాయువుకొప్పులు
కిళ్లపోట్లు, పక్షివాతములు
వీటికి దివ్యమృతము
చక్కని ద్రవ్యతో సహా
సిసా 1-3 0-8-0 అటాలు

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ.

మరాఠు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
తంతి నిలాసము:—“ఉమ్మడిరామ్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని బర్మాపైజలకు తగుమైనములు ఇటుటేమకే శంపులున్న వైక్రాంతములు వనైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బుంగారిపు నగలు ముప్పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పల్లు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము. (188)

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటకల్ల శ్రీభుములోనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.
బాల, అయోధ్యాకాండములు గోపానుల కాగితములు కాళికోటైండు గిల్లుపేరు ౧ సంపుటం రంగిడుములు 3-౦-౦ ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గోపానుల కాగితము కాళికోటైండు ౧ సంపుటం రంగిడుములు ౪-౦-౦ యుద్ధకాండము మాడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౦-౦ శ్రీబ్రహ్మదేవకో, రాంపానుల కాగితమునైన మంచి ఆయ్య మేలైన కాళికోటైండు బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦ డిటో ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాం|| చేరి ౧౪౦|| ౫-౦-౦ డిటో యుద్ధకాండము మాడుభా|| చేరి ౧ సంపుట ౪-౦-౦ శ్రీరామకాలసిర్గయము ౦-౫-౦ (235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో;
అనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

సర్వరోగ కుతారము.

ఈక్రింద కనుబడిన మందును కాలజేద భేదములు లేక ఆలాలక్షణములను శ్రీపురుష లియవరును నేనించిన ఎత్తుడును నిశోగులుగ నుండగలరు.
మదనమంజరి మూత్రము.
40 గల ద్రవ్యక్రయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీబాబజార్ కోడు మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్కనష్టము, అతిమాత్రము, హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుప్రేపి, రక్తవృద్ధిని, యౌవనమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములకుటత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డ్రబ్బిలు చాలును. 20 రూ|| డ్రబ్బి|| రు. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, పొంబాయి, గుంటూరు జిల్లా.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు నైపుణ్య, కాక్సు, ప్రయాణీకులకు స్వీస్ కాక్సు, కావలసినవారు ఈక్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేషకాలము నుండి మోటారు వర్తకమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త కాక్సుగాని, పాత కాక్సుగాని మంచిదిగాను తీసియివ్వగలరు. తిరుగ మీ కాక్సును కావలసినయెడల అమ్మియుయ్యగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చౌకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకియ్యగలరు.
(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

ఇండియామహిమ ఇండియా

ఈపుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తీర్ణ విశేషములను అనేకకావ్యములతోనుండి గ్రహించి లోకదేవుడును గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును ఆకర్షణముగా జన్మించియున్నాడు. ఈపుస్తకముకు తెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవింద్, తిలకగ్రహ దేవధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 హంటుకోడు, మదరాసు.

మన శత్రువులు.

ఇందు పొగచట్ట, కిగలెట్టు, కల్లు, సారాయము, కాఫీ, టీ, నల్లమందు, మొదలగు అన్ని దురభ్యాసములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాలరకు బోధించుటకు వీలగుటల్లు 82 పాఠములుగా విభజించబడినది. 0-5-0

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ తేదెను తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము, అని ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానములపనులు చాలకలవు. తెల 0-8-0
చాల్మర్స్ రామమూర్తిగారు.
టీచరు. మి. న. న. కాశేటి, గుంటూరు.